

Příloha č. 1 – Technická specifikace Díla

1. Předmět plnění Smlouvy

Předmětem plnění Smlouvy je vyhodnocení pokroku a dosažených výsledků politiky rozvoje venkova a posouzení efektivity dosažených cílů, dopadu, účelnosti, účinnosti a relevance intervencí Programu rozvoje venkova na období 2014-2020 (dále jen „PRV“).

Vyhodnocení bude zpracováno pomocí odpovědí na společné a specifické hodnotící otázky a na základě indikátorové soustavy spolu se zhodnocením dosažených cílů na úrovni výstupových a výsledkových indikátorů, vedlejších efektů pomocí doplňkových indikátorů a čistých efektů pomocí dopadových indikátorů.

Společné hodnotící otázky jsou definované v příloze V. prováděcího nařízení Komise (EU) č. 808/2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova a EZFRV, specifické hodnotící otázky jsou definované Řídicím orgánem MZe (případně mohou být doplňkové dílčí otázky navržené hodnotitelem). Seznam povinných hodnotících otázek vztažených k PRV je uveden v bodě 7. Níže uvedené tabulky k výčtu hodnotících otázek zahrnují minimální rozsah hodnotících otázek včetně požadovaného minima zahrnutých hodnotících metod pro jednotlivé otázky a orientační přehled dat, která budou pro hodnocení zajištěna ze strany řídicího orgánu PRV.

Zpracování odpovědí na hodnotící otázky bude předloženo v následujících termínech/ výstupech minimálně v popsaném rozsahu:

- **Úvodní zpráva** - Návrh systému pro odpovídání hodnotící otázky včetně stanovení potřebných dat po její zodpovězení a postupu pro stanovení výsledkových a dopadových ukazatelů
- **První průběžná zpráva v roce 2017** - Návrh kompletního systému pro odpovídání hodnotící otázky včetně stanovení potřebných ukazatelů/ Zpracování odpovědi na hodnotící otázku dle formátu požadovaného EK ve vodítkách pro reporting v roce 2017 (minimálně popis nastavení systému pro odpovídání otázky)
- **První průběžná zpráva v roce 2019** - Zpracování odpovědi na hodnotící otázku dle formátu požadovaného EK (formát bude dopřesněn) - odpověď na hodnotící otázku na základě disponibilních dat
- **Ex - post hodnocení 2024** – aktualizace odpovědi na hodnotící otázku podle aktuálních dat o implementaci

Indikátorová soustava je obecně určena souborem kontextových ukazatelů a ukazatelů výsledků a výstupů v příloze IV nařízení (EU) č. 808/2014, specifické ukazatele a jejich cílové hodnoty jsou navrženy v programovém dokumentu, po posouzení hodnotitelem mohou být doplněny další nezbytné ukazatele.

Veškeré odpovědi musí být založeny na důkazech shromážděných pomocí ukazatelů, které jsou provázány s hodnotícími kritérii. Hodnotící kritéria a ukazatele ve vazbě na hodnotící otázky musí být jasně propojeny s použitou hodnotící metodou a stanoveny již v úvodní zprávě. Vlastní vyhodnocení pak musí obsahovat kritickou diskusi ke zjištěním, na nichž je odpověď založena.

Hodnocení se bude vztahovat k implementaci celého programového dokumentu v období 2014-2023. Relevance opatření bude posouzena z hlediska řešení nejdůležitějších potřeb v programové oblasti. Hodnocení by mělo brát v úvahu intervenční logiku programu: cíle, opatření, aktivity a alokované finanční prostředky a jak opatření řeší potřeby v programové oblasti definované ve SWOT analýze.

Efektivita bude hodnocena zejména podle dosažení výstupů a výsledků vůči vloženým finančním prostředkům.

Účelnost a dosažení cílů bude posouzeno podle míry naplnění očekávaných cílů s posouzením faktorů, které přispěly k úspěšnému či neúspěšnému provádění programu, a to i vzhledem k udržitelnému rozvoji.

Posouzení dopadů programu určí, do jaké míry byly vyřešeny priority Unie v rámci rozvoje venkova, přičemž budou zohledněny vlivy i ostatních faktorů včetně intervencí I. pilíře a stanoveny multiplikační efekty, případně i protichůdné efekty jednotlivých operací/opatření.

Hodnocení zahrne i vyhodnocení mrtvé váhy a efektu vymístění u relevantních opatření.

2. Výstup práce

Výstupem práce zhotovitele bude úvodní zpráva o hodnocení, průběžné zprávy o hodnocení (obsahující manažerské shrnutí prováděných aktivit a hlavních dílčích závěrů) včetně samostatných podkladů pro rozšířené výroční zprávy o provádění v letech 2017 a 2019 (zprávy o střednědobém hodnocení, které budou v souladu s Evaluačním plánem Dohody o partnerství (dále jen „DoP“) sloužit jako podklad pro Zprávu o pokroku DoP 2017 a 2019) a samostatné hodnocení ex post předkládané v roce 2024.

Nad rámec hodnotících zpráv budou pravidelně zpracovávány informace o realizovaných činnostech pro Řídící orgán PRV. Výsledky hodnocení budou pravidelně prezentovány Monitorovacímu výboru PRV (včetně jednání tematické pracovní skupiny) a konzultovány s hodnotitelem DoP, případně s Národním orgánem pro koordinaci (evaluační jednotkou NOK) a hodnotiteli operačních programů financovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Souhrnné výstupy hodnocení budou poskytovány každoročně zpravidla k 31. 3. a k 30. 9., ve zprávách odevzdávaných v roce n bude hodnocen kumulativní stav implementace k 31. 12. roku n-1, resp. k 30. 6. roku n. Přehled termínů pro překládání zpráv/výstupů je uveden v kapitole 3 tohoto dokumentu.

Předpokladem pro spolupráci se zhotovitelem jsou kontrolní termíny pro sledování přípravy hodnocení (např. finalizace instrumentů pro sběr dat), postupu hodnocení a k prezentaci aktuálních výstupů hodnotitele v každém pololetí.

Součástí práce hodnotitele bude i spolupráce při nastavení a vyhodnocení ročních evaluačních plánů PRV.

Nedílnou součástí předmětu díla je popis použitých metod sběru a analýzy dat, evaluačních přístupů a databáze relevantních údajů (včetně dat z dotazníkových šetření a primárních dat). Dílo bude zahrnovat i případné terénní pořízení dat (monitoring, dotazníkové šetření, případové studie) a jejich textové nebo grafické zpracování.

Komunikace zadavatele s hodnotitelem bude probíhat v českém jazyce.

2.1. Obsah a struktura úvodní zprávy

Úvodní zpráva o hodnocení zahrne minimálně následující kapitoly a strukturu:

1. **Shrnutí** (*bude předloženo i v AJ*)
2. **Úvod** (*účel zprávy*)
3. **Souvislosti hodnocení**
 - analýza výchozího stavu pro PRV se zahrnutím výsledků ex-ante hodnocení (rozsah cca 10 normostran)
 - popis intervenční logiky pro jednotlivá opatření PRV

obsah kapitoly:

stručné kontextuální informace o programu založené na kontextových indikátorech: související vnitrostátní politiky, sociální a hospodářské potřeby zdůvodňující podporu,

struktura programu; popis priorit a operací, stanovení příjemců nebo jiných cílových skupin

4. Metodický přístup

- návrh podrobné metodiky pro zodpovídání všech hodnotících otázek, stanovení ukazatelů a požadavků na informace či dílčí studie umožňující posouzení
- posouzení relevance dat sbíraných v rámci informačního systému SZIF a případný návrh na doplnění žádostí o podporu a žádostí o platbu, definice ukazatelů sbíraných prostřednictvím monitorovacích listů

U každé hodnotící otázky bude specifikováno, ke kterému/kterým opatření/operaci se váže. Základní schéma pro odpovídání hodnotících otázek (včetně vazby na hodnotící kritéria a ukazatele) bude zpracováno podle vzorové šablony vodítek EK. Zahne popis systému pro odpovídání na hodnotící otázky, ukazatele použité pro tento účel / případně vzorec pro jejich výpočet, popis metody a dalších použitých dat včetně odůvodnění zvoleného přístupu. V průběhu hodnocení pak bude u hodnoty použitých ukazatelů uveden komentář k jejich výpočtu, včetně triangulace a interpretace hodnoty v kontextu programu. V případě, že nebude možné zjistit (vypočítat) hodnotu indikátoru vzhledem k rané fázi implementace (nízkému počtu realizovaných projektů / hodnotitelných operací) je možné odpovědět alternativním způsobem (např. za použití studií, expertním odhadem, teorií změny).

5. Návrh harmonogramu hodnotících aktivit s popisem dílčích činností a termíny plnění

Po odsouhlasení dalšího postupu prací v jednotlivých zprávách a na základě přípravy ročního evaluačního plánu bude upřesněn další harmonogram pro aktualizaci hodnocení.

2.2. Obsah a struktura zpráv o hodnocení

Průběžné zprávy o hodnocení budou zpracovány minimálně v následující struktuře (struktura může být upravena na základě vydaných vodítek/ doporučení EK):

1. Shrnutí (*bude předloženo i v AJ*)
2. Úvod (*účel zprávy*)
3. Souvislosti hodnocení

- Provádění programu:

stručné informace o implementaci programu - termíny příjmu pro jednotlivé operace/opatření, aktuální stav výstupových ukazatelů u zaregistrovaných /schválených/ realizovaných operací

finanční čerpání

4. Zodpovídání hodnotících otázek

- analýza dostupných informací se zřetelem na posouzení výsledků a dopadů operací/ opatření /programu z hlediska cílů
- kvantifikace výsledkových, případně dopadových ukazatelů
- odpovědi na hodnotící otázky a závěry z analýzy, které budou zpracovány pro jednotlivé operace/ opatření i program jako celek
- kritická diskuse k jednotlivým hodnotícím otázkám
- souhrn zjištěných obtíží při hodnocení a návrhy na jejich odstranění

- stanovení faktorů, které vedly k úspěšnému / neúspěšnému provádění programu
- analýza důvodů, které vedly k nedosažení očekávaných výsledků a dopadů
- závěry a doporučení pro případné úpravy programu.

5. Návrh harmonogramu hodnotících aktivit pro příští hodnocené období s popisem dílčích činností a termíny plnění

3. Termíny pro předkládání zpráv/výstupů

Hodnotitel bude předkládat výstupy svých aktivit v následujících termínech:

Výstup	Termín
Předpokládaný termín zahájení realizace zakázky	Září 2016
Úvodní zpráva o hodnocení	Tři měsíce po podpisu smlouvy
Průběžné zprávy o hodnocení	31. 3. 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 30. 9. 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023
z toho zprávy o střednědobém hodnocení	31. 3. 2017, 2019
prezentace výstupů řídicímu orgánu PRV a Monitorovacímu výboru PRV	- do deseti pracovních dnů po odevzdání zprávy prezentace ŘO PRV - odevzdání podkladů pro MV PRV 15 pracovních dní před konáním MV - vlastní prezentace v termínu konání MV PRV (zpravidla polovina června a polovina listopadu každoročně)
Informace o realizovaných činnostech pro odbor Řídicí orgán PRV	Průběžně 1x za tři měsíce písemná zpráva nejpozději k poslednímu pracovnímu dni v měsíci
Spolupráce při nastavení ročních evaluačních plánů PRV	Každoročně před jednáním tematické pracovní skupiny k monitoringu a hodnocení MV PRV (předpoklad září/říjen)
Zpráva z ex-post hodnocení	30. 10. 2024
případná aktualizace zprávy z ex-post hodnocení na základě připomínek EK	V závislosti na obdržení připomínek EK

4. Formát předkládaných zpráv

Veškeré požadované zprávy budou předloženy odboru Řídicí orgán PRV ve vytištěné podobě ve třech vyhotoveních v českém jazyce a v elektronické verzi na nosiči datových informací (CD, USB apod.). Každá z předložených zpráv (kromě zpráv o realizovaných činnostech pro řídicí orgán PRV) bude obsahovat abstrakt (shrnutí) v anglickém jazyce, přičemž bude zajištěn soulad s odbornou terminologií. Veškeré výstupy budou podepsány osobou zodpovědnou za kvalitu odevzdávaného díla.

Ve výročních zprávách o implementaci budou výsledky hodnocení prezentovány dle formátu požadovaného EK ve vodítkách pro reporting v roce 2017 (*v roce 2017 minimálně popis nastavení systému pro odpovídání hodnotící otázky*).

Závěry a doporučení z dílčích fází hodnocení budou ze strany hodnotitele vloženy do aplikace v rámci Monitorovacího systému MS 2014+, a to modulu Evaluace v IS KP14+.

5. Základní východiska pro zpracování hodnocení

Zpracování hodnocení musí vycházet zejména z:

- Programového dokumentu PRV 2014-2020 v aktuální schválené verzi včetně modifikací
- Ročních evaluačních plánů PRV
- Národních prováděcích předpisů (Pravidla pro žadatele, Nařízení vlády)
- Ex-ante hodnocení PRV 2014-2020
- Relevantních právních předpisů EU (zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013, 1305/2013, 1306/2013, 1307/2013 a nařízení Komise (EU) č. 808/2014)
- Aktuálních vodítek EK, která se vztahují k monitoringu a hodnocení PRV
 - Technical Handbook on the Monitoring and Evaluation Framework of the Common Agricultural Policy 2014 – 2020
 - Guidelines for strategic programming for the period 2014 – 2020
 - Context indicator fiches
 - Impact indicator fiches
 - Target indicator fiches
 - Complementary Result Indicator fiches for Pillar II
 - Working document - Rural Development Monitoring (2014-2020) – Implementation Report tables
 - Working paper – Common evaluation questions for Rural Development Programmes 2014-2020
 - Assessment of RDP results: how to prepare for reporting on evaluation in 2017
 - Guidelines – “Establishing and implementing the evaluation plan of 2014-2020 RDPs”
 - Guidelines – „Evaluation of national Rural Networks 2014-2020“
 - Working Document – “Evaluation-related Queries”
 - Etický kodex evaluátora

případně dalších vodítek vydaných/aktualizovaných EK v průběhu programového období

- Data z Informačního systému SZIF
 - pro projektová opatření jsou aktuálně k dispozici žádosti o podporu pro 1. a 2. kolo výzev projektových opatření, návrh žádosti o platbu pro 1. kolo, žádost o podporu pro pozemkové úpravy)
 - data k vyhodnocení výzev na plošná opatření za rok 2015 (příjem žádostí) a podklady k žádostem vyplaceným v průběhu roků 2015 a 2016 (žadatel dle podopatření, finanční prostředky, plošný rozsah)

6. Položkový rozpočet – k zadávací dokumentaci

Předpokládané činnosti	Výstup
vytvoření projektového týmu, nastavení systému spolupráce s Řídícím orgánem PRV	Úvodní zpráva o hodnocení
analýza relevantních dokumentů (včetně analýzy výchozího stavu se zahrnutím výsledků ex ante hodnocení PRV)	
zpracování intervenční logiky pro jednotlivá opatření/operace PRV	
návrh metodiky pro zodpovídání hodnotících otázek, stanovení ukazatelů a požadavků na informace či dílčí studie umožňující posouzení	
analýza dostupných informací se zřetelem na posouzení výsledků a dopadů operací/ opatření /programu z hlediska cílů	Průběžné zprávy o hodnocení/ex-post hodnocení
kvantifikace ukazatelů	
odpovědi na hodnotící otázky a závěry z analýzy, které budou zpracovány pro jednotlivé operace/ opatření i program jako celek	
kritická diskuse k jednotlivým hodnotícím otázkám	
souhrn zjištěných obtíží při hodnocení a návrhy na jejich odstranění	
stanovení faktorů, které vedly k úspěšnému / neúspěšnému provádění programu	
analýza důvodů, které vedly k nedosažení očekávaných výsledků a dopadů	
závěry a doporučení pro případné úpravy programu.	
stručný popis realizovaných a plánovaných činností ve vazbě na roční evaluační plán PRV	Zprávy o realizovaných činnostech

7. Seznam povinných hodnotících otázek vztažených k PRV¹

Hodnotící otázky vztažené k prioritním oblastem jsou vztaženy k cílům programovaných prioritních oblastí. Zachycují přínos intervencí v rámci dané prioritní oblasti (soubor relevantních opatření/operací), pokud jde o výsledky programu. Z tohoto důvodu je posouzení provedeno na základě hodnotících kritérií a důkazů poskytnutých na základě společných /specifických cílových ukazatelů a doplňkových ukazatelů výsledků. V případech, kdy nejsou společné ukazatele dostatečné k zajištění řádné odpovědi, budou doplněny další konkrétní požadavky na dodatečné údaje spolu se specifikací zdroje. Pro každou prioritní oblast zahrnutou v programu rozvoje venkova je třeba zodpovědět příslušnou otázku v rozšířených výročních zprávách o provádění v roce 2017 a v roce 2019 a ve zprávě o hodnocení ex post.

Hodnotící otázky vztažené k dalším aspektům PRV jsou vztaženy k technické pomoci, národní síti pro rozvoje venkova a komplementaritám a synergiím mezi prioritami

¹ Číslování vychází z nařízení EK (EU) č. 808/2014, v případě zařazení specifické otázky, je číslo doplněno písmenem

a prioritními oblastmi. Jejich posouzení je provedeno na základě hodnotících kritérií a důkazů poskytnutých na základě společných /specifických cílových ukazatelů. V případech, kdy nejsou společné ukazatele dostatečné k zajištění řádné odpovědi, budou doplněny další konkrétní požadavky na dodatečné údaje spolu se specifikací zdroje. Tyto otázky je třeba zodpovědět v rozšířených výročních zprávách o provádění, které budou předloženy v roce 2017 a 2019, a ve zprávě o hodnocení ex post.

Hodnotící otázky vztahené k cílům na úrovni EU jsou propojeny s obecnými politickými cíli (cíle Strategie EU 2020 a cíle SZP) zachycují příspěvek programu pomocí dopadových ukazatelů. Jejich zodpovězení je provedeno na základě hodnotících kritérií ve vazbě na dopadové ukazatele, kontextové ukazatele a doplňkové výsledkové ukazatele. V případech, kdy nejsou společné ukazatele dostatečné k zajištění řádné odpovědi, budou doplněny další konkrétní požadavky na dodatečné údaje spolu se specifikací zdroje. Uvedené otázky je třeba zodpovědět v rozšířené výroční zprávě o provádění, která bude předložena v roce 2019, a ve zprávě o hodnocení ex post.

Hodnotící otázka č. 1 k prioritní oblasti 1A: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova inovace, spolupráci a rozvoj znalostní základny ve venkovských oblastech?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních k prioritní oblasti 1 A (tj. opatření 1, 2 a 16)
Předmět a průběh hodnocení	Inovace, spolupráce a rozvoj znalostní základny bude hodnocena především prostřednictvím výstupových a výsledkových indikátorů za jednotlivé operace s přihlédnutím k příspěvku pro relevantní prioritní oblast 2A - 5E)
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, dotazníkové šetření, případové studie
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů. ²

Hodnotící otázka č. 2 k prioritní oblasti 1B: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova posílení vazeb mezi zemědělstvím, produkcí potravin a lesnictvím a výzkumem a inovacemi, mimo jiné za účelem zlepšeného řízení v oblasti životního prostředí a environmentálního profilu?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních k prioritní oblasti 1 B (tj. zejména opatření 16)
Předmět a průběh hodnocení	Hodnocení zahrne posouzení operací spolupráce, jednotlivých kooperačních partnerství včetně analýzy partnerství
Předpokládané	Analýza výstupů informačního systému, případové studie

² Příklad dostupných dat z žádostí o podporu a platbu zahrnující indikátory i data o žadateli a projektu viz bod 5 Základní východiska pro zpracování hodnocení. Obecně jsou data ze žádosti o dotaci dostupná o zaregistrovaných projektech po ukončení příjmu žádosti, data o schválených projektech cca do 1 roku po ukončení příjmu žádostí, délka realizace projektu je zpravidla dva roky – data z žádostí o platbu budou tedy k dispozici cca tři roky po příjmu žádostí o podporu.

Handwritten signature and initials in blue ink.

metody sběru a vyhodnocení dat	
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka č. 3 k prioritní oblasti 1C: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova celoživotní vzdělávání a odbornou přípravu v odvětvích zemědělství a lesnictví?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních k prioritní oblasti 1 C (tj. zejména opatření 1)
Předmět a průběh hodnocení	Celoživotní vzdělávání a odborná příprava v odvětvích zemědělství a lesnictví bude hodnocena prostřednictvím analýzy podpořených vzdělávacích a informačních akcí a jejich přínosu k dílčím prioritním oblastem
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, případové studie, dotazníkové šetření
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka č. 4a) k prioritní oblasti 2A: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení hospodářské výkonnosti podpořených zemědělských podniků a jejich restrukturalizaci a modernizaci, zejména zvýšením míry účasti na trhu, jakož i diverzifikací zemědělských činností?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních k prioritní oblasti 2A (tj. zejména opatření 4 a vedlejší efekty opatření 6, 14 a 16)
Předmět a průběh hodnocení	Změna hospodářské výkonnosti v důsledku podpory opatření 4.1 bude hodnocena např. prostřednictvím indikátorů Změna hodnoty zemědělské produkce v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (pro monitoring ze žádostí o proplacení a pro hodnocení v kontrafaktuální situaci na datech FADN nebo databázi Albertina), zvýšení hodnoty výkonů, aktiv a přidané hodnoty, dále pomocí změny hrubé přidané hodnoty u podpořených podniků oproti nepodpořeným. K hodnocení příspěvku programu k celkovému posílení investic bude využito výstupových indikátorů o počtu podpořených podniků a rozsahu investičních výdajů na celkové tvorbě hrubého fixního kapitálu sektoru. Pro posouzení strukturálních změn podpořených podniků v důsledku působení programu bude využito podkladů ze žádosti o proplacení (výpočet hodnoty standardní produkce před podporou a s časovým odstupem po podpoře).
Předpokládané	Analýza výstupů informačního systému, statistická analýza sektoru,

metody sběru a vyhodnocení dat	kontrafaktuální analýza, input/output model pro posouzení dopadu, kvalitativní šetření, případové studie Kvalitativní šetření u vzorku (cca 5 %) podpořených podniků, případně ověření z jiných zdrojů pro údaje poskytnuté žadatelem v monitorovacích zprávách.
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů <i>Disponibilní data pro projekty 1. kola v roce 2015 viz bod 5.</i> Data z účetnictví podniku pro monitoring budou k dispozici v IS SZIF ze žádosti o proplacení pro stanovení HPH, změny standardní produkce na AWU atd. <i>Disponibilní data pro projekty 1. kola v roce 2015 viz bod 5.</i> Dále lze pro evaluace využít data pro podpořené a nepodpořené podniky z databáze FADN (zajistí ŘO PRV ve spolupráci s ÚZEI) případně z databáze Albertina (nezajišťuje ŘO PRV). Předpoklad doplnění dat dotazníkovým šetřením provedeným hodnotitelem po konzultaci s ŘO PRV. <i>Monitoring bude možné realizovat po podání prvních žádosti o proplacení. Monitorovací zprávy budou následovat v ročním intervalu nebo v etapách 2. a 5. rok po podání ŽoP. První žádosti o proplacení budou předloženy nejdříve ve 3. čtvrtletí roku 2016 a první monitorovací zprávy nejdříve v roce 2017 resp. 2018 pokud budou následovat 2. rokem po předložení žádosti o proplacení.</i>

Specifická hodnotící otázka č. 4b) k prioritní oblasti 2A: Jak realizace komplexních pozemkových úprav přispěla k uspořádání vlastnických vztahů a zlepšení stavu krajiny?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních k prioritní oblasti 2A (tj. zejména opatření 4)
Předmět a průběh hodnocení	Podpora uspořádání vlastnických vztahů bude hodnocena na základě podkladů GIS a výstupových indikátorů z projektů a dále pomocí výběrového šetření.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, kvalitativní šetření, případové studie
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů <i>Disponibilní data pro projekty registrované v roce 2016 viz bod 5.</i> Data ze Státního pozemkového úřadu

Hodnotící otázka č. 5a) k prioritní oblasti 2B: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova vstup dostatečně kvalifikovaných zemědělců do odvětví zemědělství, a zejména generační obnovu v tomto odvětví?

Handwritten signature and initials

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních k prioritní oblasti 2B (tj. zejména opatření 6 a 4)
Předmět a průběh hodnocení	Hodnocení příspěvku opatření ke zvýšení kvalifikace a generační obměně v sektoru bude hodnoceno pomocí věkové struktury a kvalifikace podpořených zemědělců na celkové sektorové struktuře. Hodnocení stability a rozvoje podnikání bude provedeno pomocí vyhodnocení realizace podnikatelského plánu - změny rozsahu produkce, počtu nově vytvořených pracovních míst, výměry obhospodařované zemědělské půdy, počtu zvířat a dosaženého příjmu. K vyhodnocení příspěvku opatření k rozvoji podnikání bude využito indikátoru podíl podpořených investic na celkových investicích a doplněno o synergické efekty v rámci podpory z opatření 4.1.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, dotazníkové šetření (včetně srovnávací skupiny), případové studie
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů. <i>Disponibilní data pro projekty 2. kola v roce 2016 viz bod 5.</i>

Specifická hodnotící otázka č. 5b) k prioritní oblasti 2C: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zvýšení hospodářské výkonnosti všech lesnických podniků, zejména s ohledem na zvýšení míry účasti a orientace na trhu?	
Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních ke specifické prioritní oblasti 2C (tj. zejména opatření 4 a 8)
Předmět a průběh hodnocení	Hospodářská výkonnost bude hodnocena zejména prostřednictvím indikátoru hrubá přidaná hodnota a zlepšení techniky či technologie žadatele.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, statistická analýza sektoru, kontrafaktuální analýza, input/output model pro posouzení dopadu, kvalitativní šetření, případové studie Kvalitativní šetření u vzorku (cca 5 %) podpořených podniků, případně ověření z jiných zdrojů pro údaje poskytnuté žadatelem v monitorovacích zprávách.
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů Data z účetnictví podniku pro monitoring budou k dispozici v IS SZIF V souhrnných reportech budou předána hodnotiteli ze strany ŘO PRV. <i>Disponibilní data pro projekty 1. kola v roce 2015 viz bod 5.</i> Pro evaluace lze využít data z databáze Albertina (nezajišťuje ŘO PRV).

Specifická hodnotící otázka 5c) k prioritní oblasti 2C: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova ke zvýšení hustoty lesní dopravní sítě?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních ke specifické prioritní oblasti 2C (tj. zejména opatření 4)
Předmět a průběh hodnocení	Pro prokázání efektivního využití dotací do infrastruktury lze využít zhodnocení základních parametrů lesní dopravní sítě. Hodnocení bude vždy vázáno na konkrétní majetek a na konkrétní LHC, v kterém se posuzovaná cesta nachází. Posuzovány budou tyto veličiny - Změna hustoty lesní dopravní sítě - Změna účinnosti lesní dopravní sítě (hospodárnost rozložení lesních odvozních cest po zpřístupňovaném terénu) - Změna objemu zpřístupněného dříví v závislosti na vhodné technologii - Posouzení erozní ohroženosti území - potenciální a skutečné
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, analýza dat ÚHÚL, komparace v čase, případové studie
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů <i>Disponibilní data pro projekty 1. kola v roce 2015 viz bod 5.</i> Data z OPRL, LHPO

Hodnotící otázka č. 6a) k prioritní oblasti 3A: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení konkurenceschopnosti podpořených prvovýrobců jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce prostřednictvím programů jakosti, přidáváním hodnoty zemědělských produktů a podporou místních trhů a krátkých dodavatelských řetězců, seskupení a organizací producentů a mezioborových organizací?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních ke specifické prioritní oblasti 3A (tj. zejména opatření 4 a 16)
Předmět a průběh hodnocení	Konkurenceschopnost bude hodnocena prostřednictvím indikátoru hrubá přidaná hodnota. Dále bude hodnoceno využití inovací a úspěšnost vstupu a odbytu na trhu.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, statistická analýza sektoru, kontrafaktuální analýza, input/output model pro posouzení dopadu, kvalitativní šetření, případové studie kvalitativní šetření Kvalitativní šetření u vzorku (cca 5 %) podpořených podniků, případně ověření z jiných zdrojů pro údaje poskytnuté žadatelem v monitorovacích zprávách.
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

	<i>Disponibilní data pro projekty 1. kola v roce 2015 viz bod 5.</i>
--	--

Specifická hodnotící otázka č. 6b) k prioritní oblasti 3A: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení dobrých životních podmínek zvířat

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních ke specifické prioritní oblasti 3A (tj. zejména opatření 14, případně vedlejší efekt opatření 4) Ověřit správnosti výchozích předpokladů (cílenost, management)
Předmět a průběh hodnocení	Podpora dobrých životních podmínek zvířat bude hodnocena podle zlepšení zdravotního stavu a pohody zvířat
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Základní statistika Standardizované metodiky pro posouzení dobrých životních podmínek zvířat – vícekritériální hodnocení Kvalitativní šetření – hodnocení míry pohody zvířat definované na základě výsledků výzkumné studie a aproximovaný na všechny stáje zapojené do opatření - sběr dat a jeho vyhodnocení pomocí popisné a interpretační statistiky bude provedeno externím subjektem (mimo VZ), dodavateli (hodnotiteli) bude předána kompletní zpracovaná studie – dodavatel provede rešerši textu, na základě výsledků a závěrů studie sestaví odpověď na hodnotící otázku. Dotazníkové šetření
Data zajištěná ŘO PRV	Data z IZR Evidence od žadatelů o podporu - stájové záznamy, veterinární záznamy Studie chování zvířat (studie zpracovaná ÚZEI + externím subjektem) – Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka č. 8 k prioritní oblasti 4A: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova obnovu, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti (včetně oblastí sítě Natura 2000, v oblastech s přírodními či jinými zvláštními omezeními), zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stav evropské krajiny?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních k prioritní oblasti 4A (tj. opatření 4, 8, 10, 11, 12, 13, 15 (v souladu s intervenční logikou PRV)) Ověřit správnosti výchozích předpokladů (cílenost, management)
Předmět a průběh hodnocení	Příspěvek ke zachování/zvýšení biodiverzity a stavu krajiny v důsledku podpory opatření bude hodnocen prostřednictvím realizace více hodnotících aktivit (dle dílčích evaluačních otázek) Dílčí hodnotící otázky: 1. Jaký podíl oblastí vysoké přírodní hodnoty, oblastí Natura 2000 a jiných cenných lokalit pokrývají podporované plochy? <i>Vyhodnocení bude provedeno zvlášť pro lesnická a zemědělská</i>

	<i>opatření.</i> Hodnocení bude prováděno s ohledem na plošné poskytování podpor prostřednictvím GIS analýz 2. Liší se biologická rozmanitost mezi plochami podporovanými a nepodporovanými? Udrží se či zvyšuje se v průběhu let početnost cílových skupin organismů? <i>Sběr dat o výskytu vybraných organismů v terénu (cílových, nebo bioindikačních druhů, výskyt cílových druhů apod.) dle dokumentů Metodika monitoringu agro-environmentálních opatření (Beleco, 2014) a Úprava metodiky monitoringu agro-environmentálních opatření (Juniperia, 2015) - zajistí ŘO</i> Vyhodnocení sběru dat pomocí popisné a interpretační statistiky dle výše uvedených dokumentů (také dle metodiky Beleco, 2014; Juniperia, 2015) - <i>zajistí ŘO</i> 3. Jaké jsou celospolečenské funkce lesa? Kvantifikace funkcí bioprodukčních a ekologicko-stabilizačních dle předem stanovené metodiky (operace 8.5.1, 8.5.3, 15.1.1 a 15.2.1). 4. Jak se zvýšila kvalita a rozloha vhodných zdrojů pro ochranu a reprodukci genofundu lesních dřevin? 5. Jak přispěla realizace společných ekologických zařízení v rámci KPÚ ke zlepšení stavu krajiny? 6. Souhrn statistického a kvalitativního vyhodnocení na jednotlivých programovaných úrovních.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	1. GIS analýza – bude provedena dodavatelem (hodnotitelem) v rámci realizace VZ (vstupní podklady pro o zastoupení opatření ve vazbě na konkrétní lokality, na které je poskytována dotace x konsolidovaná vrstva ekosystémů, podíl zapojených podniků) 2. Hodnocení biodiverzity - dle Metodika monitoringu agro-environmentálních opatření (Beleco, 2014) a Úprava metodiky monitoringu agro-environmentálních opatření (Juniperia, 2015) – sběr dat a jeho vyhodnocení pomocí popisné a interpretační statistiky dle výše uvedených dokumentů bude provedeno externím subjektem (mimo VZ), dodavateli (hodnotiteli) bude předána kompletní zpracovaná studie – dodavatel provede rešerši textu, na základě výsledků a závěrů studie sestaví odpověď na hodnotící otázku. Dále dodavatel doplní vyhodnocení opatření v kontextu prioritní oblasti. 3. Kvantifikace funkcí bioprodukčních a ekologicko-stabilizačních dle vytvořené metodiky Vyhodnocení příspěvku k plnění celospolečenských funkcí lesa dle zpracované metodiky (předá MZe) 4. Porovnání podílu (poměr), počtu (kusy), výměry uznaných jednotek (ha) zařazených do Národního programu (ze softwaru ERMA) oproti uznaným jednotkám, které nejsou zařazeny do Národního programu (15.2.1) 5. Vyhodnocení ve vazbě na kontext (vliv ostatních faktorů na zjištěné výsledky - na úrovni jednotlivých operací) a na časovou a prostorovou kontinuitu a na regionální rozdíly.
Data zajištěná ŘO PRV	1. GIS vrstvy (plochy podpořené (zdroj LPIS, IS SZIF), vrstvy ekosystémů, biotopů (AOPK), stav lesních porostů + data z IS SZIF a z žádosti o podporu technický indikátor dle typu projektu (např.: délka toku, retenční kapacita, dotčená plocha)) 2. Studie zpracovaná na základě monitoringu in-situ v souladu s Metodikou monitoringu agro-environmentálních opatření (Beleco, 2014) a Úpravou metodiky monitoringu agro-environmentálních

	opatření (Juniperia, 2015). 3. Metodika příspěvku k plnění celospolečenských funkcí lesa, data ÚHÚL) 4. Data z IS SZIF, Evidence reprodukčního materiálu (data o genofondu) 5. Data o schválených a realizovaných společných ekologických zařízeních v rámci KPÚ
--	--

Hodnoticí otázka č. 9 k prioritní oblasti 4B: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova lepší hospodaření s vodou, včetně nakládání s hnojivy a pesticidy?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních k prioritní oblasti 4B (tj. opatření 4, 8, 10, 11, 15 (v souladu s intervenční logikou PRV)) Ověřit správnosti výchozích předpokladů (cílenost, management) Vyhodnocení ve vazbě na kontext (vliv ostatních faktorů na zjištěné výsledky) a na časovou a prostorovou kontinuitu a na regionální rozdíly.
Předmět a průběh hodnocení	Příspěvek k lepšímu hospodaření s vodou, nakládání s hnojivy a pesticidy v důsledku podpory opatření bude hodnocen prostřednictvím realizace více hodnotících aktivit (dle dílčích evaluačních otázek) Dílčí hodnotící otázky: 1. Jaký podíl oblastí zranitelných dusičnany pokrývají podporované plochy? Hodnocení bude provedeno ze strany dodavatele (hodnotitele) prostřednictvím GIS analýzy vrstvy půdních bloků, na které je poskytována dotace, a plochou oblastí zranitelných dusičnany, (případně dalšími mapovými podklady o stavu kvality povrchových a podzemních vodních zdrojů). 2. Jak přispělo zapojení do AEKO PRV k zlepšování stavu vody? Kvalitativní monitoring čistoty a množství vody - sběr dat v terénu dle upravené metodiky pro sběr a zpracování dat pro monitoring účinnosti Nitrátové směrnice. Sběr dat a jeho vyhodnocení pomocí popisné a interpretační statistiky dle výše uvedených dokumentů bude provedeno externím subjektem (mimo VZ), dodavateli (hodnotiteli) bude předána kompletní zpracovaná studie – dodavatel provede rešerši textu, na základě výsledků a závěrů studie sestaví odpověď na hodnotící otázku. 3. Jak přispěla lesní opatření k lepšímu hospodaření s vodou? Kvantifikace funkcí bioprodukčních a ekologicko-stabilizačních dle vytvořené metodiky Vyhodnocení příspěvku k plnění celospolečenských funkcí lesa dle zpracované metodiky (předá MZe) 4. Dále dodavatel doplní vyhodnocení opatření v kontextu prioritní oblasti. 5. Jak přispěla realizace vodohospodářských opatření v rámci KPÚ ke zlepšení stavu vody v krajině?
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	1. GIS analýza – bude provedena dodavatelem (hodnotitelem) v rámci realizace VZ (vrstva půdních bloků, na které je poskytována dotace a plochy zranitelných oblastí (databáze SZIF, registr půdy LPIS), data o stavu kvality povrchových a podzemních vodních zdrojů) 2. Kvalitativní monitoring čistoty a množství vody – sběr dat a jeho vyhodnocení pomocí popisné a interpretační statistiky dle předem stanovené metodiky bude provedeno externím subjektem (mimo VZ);

	dodavateli (hodnotiteli) bude předána kompletní zpracovaná studie – dodavatel provede rešerši textu, na základě výsledků a závěrů studie sestaví odpověď na hodnotící otázku. 3. Vyhodnocení příspěvku k plnění celospolečenských funkcí lesa dle zpracované metodiky (předá MZe) 4. Vyhodnocení ve vazbě na kontext (vliv ostatních faktorů na zjištěné výsledky) a na časovou a prostorovou kontinuitu a na regionální rozdíly. 5. Souhrn statistického a kvalitativního vyhodnocení na jednotlivých programovaných úrovních.
Data zajištěná ŘO PRV	1. GIS vrstvy (vrstva půdních bloků, na které je poskytována dotace a plochy zranitelných oblastí (databáze SZIF, registr půdy LPIS), data o stavu kvality povrchových a podzemních vodních zdrojů) 2. Studie Kvalitativní monitoring čistoty a množství vody; výsledky terénního monitoringu vody (data VÚV, VÚRV, případně další). 3. Metodika příspěvku k plnění celospolečenských funkcí lesa, data ÚHÚL) 4. Data o realizovaných vodohospodářských opatřeních v rámci KPÚ a v lesnicko-environmentálních opatřeních

Hodnotící otázka č. 10 k prioritní oblasti 4C: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních k prioritní oblasti 4C (tj. opatření 4, 8, 10, 11, 15 (v souladu s intervenční logikou PRV)) Ověřit správnosti výchozích předpokladů (cílenost, management) Vyhodnocení ve vazbě na kontext (vliv ostatních faktorů na zjištěné výsledky) a na časovou a prostorovou kontinuitu a na regionální rozdíly.
Předmět a průběh hodnocení	Příspěvek k lepšímu hospodaření s půdou a předcházení erozi v důsledku podpory opatření bude hodnocen prostřednictvím realizace více hodnotících aktivit (dle dílčích evaluačních otázek) Dílčí hodnotící otázky: 1. Jaký podíl oblastí ohrožených erozí pokrývají podporované plochy? Hodnocení bude provedeno ze strany dodavatele (hodnotitele) prostřednictvím GIS analýzy vrstvy dílů půdních bloků, na které je poskytována dotace, a plochou oblastí silně a mírně erozně ohrožených 2. Jak přispělo zapojení do AEKO PRV k zlepšování ochrany půdy? Kvalitativní monitoring eroze - sběr dat v terénu dle upravené metodiky. Sběr dat a jeho vyhodnocení pomocí popisné a interpretační statistiky dle výše uvedených dokumentů bude provedeno externím subjektem (mimo VZ), dodavateli (hodnotiteli) bude předána kompletní zpracovaná studie – dodavatel provede rešerši textu, na základě výsledků a závěrů studie sestaví odpověď na hodnotící otázku. Jak přispěla lesní opatření k lepšímu hospodaření s půdou a snižování eroze? 3. Kvantifikace funkcí bioprodukčních a ekologicko-stabilizačních dle vytvořené metodiky Vyhodnocení příspěvku k plnění celospolečenských funkcí lesa dle zpracované metodiky (předá MZe) ÚHÚL navrhne výpočet snížení eroze v závislosti na zkrácení cest k těžební aktivitě v lese (4.3.2).

	4. Jak přispěla realizace KPÚ k ochraně zemědělské půdy před erozí?
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	1. GIS analýza – bude provedena dodavatelem (hodnotitelem) v rámci realizace VZ (vrstva dílů půdních bloků, na které je poskytována dotace a ploch ohrožených erozí (databáze SZIF, registr půdy LPIS), monitoring eroze, data o stavu kvality půdy) 2. Kvalitativní monitoring eroze – sběr dat a jeho vyhodnocení pomocí popisné a interpretační statistiky dle předem stanovené metodiky bude provedeno externím subjektem (mimo VZ); dodavateli (hodnotiteli) bude předána kompletní zpracovaná studie – dodavatel provede rešerši textu, na základě výsledků a závěrů studie sestaví odpověď na hodnotící otázku. 3. Vyhodnocení příspěvku k plnění celospolečenských funkcí lesa dle zpracované metodiky (předá MZe) Panelová diskuze se žadateli – hodnocení příspěvku k prioritě z pohledu hospodáře 4. Vyhodnocení ve vazbě na kontext (vliv ostatních faktorů na zjištěné výsledky) a na časovou a prostorovou kontinuitu a na regionální rozdíly. 5. Souhrn statistického a kvalitativního vyhodnocení na jednotlivých programovaných úrovních,
Data zajištěná ŘO PRV	1. GIS vrstvy (vrstva dílů půdních bloků, na které je poskytována dotace a plochy náchylných oblastí (databáze SZIF, registr půdy LPIS), data o stavu kvality povrchových a podzemních vodních zdrojů) 2. Studie Kvalitativní monitoring eroze; výsledky terénního monitoringu vody (data VÚV, VÚRV, VÚMOP, případně další) 3. Metodika příspěvku k plnění celospolečenských funkcí lesa, data ÚHÚL Kontaktní údaje na žadatele z IS SZIF Data pro výpočet snížení eroze v závislosti na zkrácení cest k těžební aktivitě v lese. 4. Data o realizovaných protierozních opatřeních v rámci KPÚ a v lesnicko-environmentálních opatřeních

Hodnotící otázka č. 11 k prioritní oblasti 5A: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k efektivnějšímu využívání vody v zemědělství?	
Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních k prioritní oblasti 5A (tj. zejména opatření 4 a 16)
Předmět a průběh hodnocení	Efektivnější využívání vody v zemědělství a potravinářství bude hodnoceno spotřebou vody a její úsporou dosaženou v zemědělských a potravinářských provozech vztaženo na jednotku produkce i absolutně (jedná se ale pouze o hodnocení vedlejšího efektu).
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, komparace v čase, případová studie Nezbytné je vytvoření metodiky pro výpočet doplňkového ukazatele R13 hodnotitelem.
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o

	proplacení/ monitorovacích listů (množství spotřebované vody a objem produkce – stav před investicí a po ní).
--	---

Hodnotící otázka č. 12 k prioritní oblasti 5B: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k efektivnějšímu využívání energie v zemědělství a při zpracování potravin?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních k prioritní oblasti 5B (tj. zejména opatření 4 a 16)
Předmět a průběh hodnocení	Efektivita využívání energie v zemědělství a zpracování potravin bude hodnocena na základě spotřeby energií a dosažení jejich úspory na jednotku produkce u podpořených investičních projektů PRV (jedná se ale pouze o hodnocení vedlejšího efektu)
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, komparace v čase, případová studie Nezbytné je vytvoření metodiky pro výpočet doplňkového ukazatele R14 hodnotitelem.
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka č. 13 k prioritní oblasti 5C: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k usnadnění dodávek a využívání energie z obnovitelných zdrojů, vedlejších produktů, odpadů a reziduí a z jiných nepotravinářských surovin pro účely biologického hospodářství?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních k prioritní oblasti 5C (tj. zejména opatření 4, 6 a 16)
Předmět a průběh hodnocení	Využívání energie z obnovitelných zdrojů energie (OZE) v zemědělství, lesnictví a v potravinářském průmyslu bude hodnoceno na základě množství produkce energie z obnovitelných zdrojů vyrobené v rámci podpořených projektů a podílu této energie na celkové spotřebě energie v těchto odvětvích.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, komparace v čase, případová studie Nezbytné je vytvoření metodiky pro výpočet doplňkového ukazatele R15 hodnotitelem.
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka č. 14 k prioritní oblasti 5D: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k snižování emisí skleníkových plynů a amoniaku ze zemědělství?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních
------------	---

Handwritten signature and initials in the bottom right corner.

	k prioritní oblasti 5C (tj. zejména opatření 4)
Předmět a průběh hodnocení	Hodnocení příspěvku opatření ke snižování emisí skleníkových plynů (metanu a oxidů dusíku) a amoniaku ze zemědělství bude hodnoceno na základě dat o změnách rozsahů skladovacích kapacit na statková hnojiva, počtu zvířat a technologií ustájení na základě parametrů investičních projektů s dopadem na emise.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, komparace v čase, případová studie Nezbytné je zajištění metodiky pro výpočet doplňkového ukazatele 19 hodnotitelem. Metodika pro hodnocení vlivu PRV na emise skleníkových plynů (R16, R18) s využitím software Holos a GLEAM (popř. jiného) bude předána zadavatelem.
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka č. 15 k prioritní oblasti 5E: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova ukládání a pohlcování uhlíku v zemědělství a lesnictví?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních k prioritní oblasti 5E (tj. opatření 8 a 10 (v souladu s intervenční logikou PRV)) Ověřit správnosti výchozích předpokladů (cílenost, management) Vyhodnocení ve vazbě na kontext (vliv ostatních faktorů na zjištěné výsledky) a na časovou a prostorovou kontinuitu a na regionální rozdíly.
Předmět a průběh hodnocení	Podpora ukládání a pohlcování uhlíku bude hodnocena: 1. v oboru lesnictví kvantifikací mitigačního potenciálu dle dřevinné skladby stávajících a zakládaných lesních porostů 2. v opatření AEKO jako vedlejší efekt operace 10.1.5 Zatravnění orné půdy a 10.1.8 Dráhy soustředěného odtoku dle mitigačního potenciálu travních porostů ve srovnání s ornou půdou 3. dále dodavatel doplní vyhodnocení opatření v kontextu prioritní oblasti.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Modely potenciálu ukládání a pohlcování uhlíku GIS analýza Souhrn statistického a kvalitativního vyhodnocení na jednotlivých programovaných úrovních
Data zajištěná ŘO PRV	Data z IS SZIF, mapové vrstvy Analýzy hodnotící sekvestrační potenciál zalesněných/zatravněných ploch (s dodavatelem (hodnotitelem) bude diskutován metodický přístup pro hodnocení).

Hodnotící otázka č. 16 k prioritní oblasti 6A: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova diverzifikaci, vytváření a rozvoj malých podniků, jakož i pracovních míst?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV
------------	--

	relevantních ke specifické prioritní oblasti 6A (tj. zejména opatření 6)
Předmět a průběh hodnocení	Hodnocena bude míra diverzifikace a rozvoje podniků především podle hrubé přidané hodnoty, trendu podílu nezemědělských aktivit na příjmech vlastních výrobků a služeb a zaměření diverzifikace dle kódů CZ NACE. Tvorba pracovních míst bude posouzena počtem i charakteristikou vytvořeného pracovního místa.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Dotazníkové šetření, kvalitativní šetření, kontrafaktuální analýza, případová studie
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů (data z účetnictví podniku - např.: výkony, výkonová spotřeba, příjmy z nezemědělských činností) pro stanovení nezemědělské HPH atd. Pro evaluace lze využít data z databáze Albertina (nezajišťuje ŘO PRV).

Hodnotící otázka č. 17 k prioritní oblasti 6B: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady opatření/operací PRV relevantních ke specifické prioritní oblasti 6A (tj. zejména opatření 19)
Předmět a průběh hodnocení	Posílení místního rozvoje pomocí realizace SCLLD přináší řadu efektů, mezi které patří jako hodnocený cílový ukazatel vytvoření pracovních míst v rámci podpořených projektů. Realizace projektů přispívá rovněž k dalším prioritám PRV hodnocen tedy bude i příspěvek k ostatním prioritám/prioritním oblastem pomocí indikátorů zvolených MAS. Nedílnou součástí hodnocení přidané hodnoty realizace prostřednictvím CLLD, zapojení účastníků do realizace místní rozvojové strategie šíření zkušeností a dobré praxe. V rámci hodnocení kontextu bude posouzeno pokrytí populace a území strategiemi MAS podpořenými z EZFRV včetně posouzení příspěvku ostatních EU fondů.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, kvalitativní šetření – dotazníkové šetření, Delphi metoda – expertní panel
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka č. 19a): Do jaké míry zvýšily synergie mezi prioritami a prioritními oblastmi účelnost programu rozvoje venkova?

Cíl	Vyhodnotit synergické a komplementární vazby mezi opatřeními /operacemi PRV a případný multiplikační efekt podpor
Předmět a	Synergie mezi prioritami a prioritními oblastmi bude hodnocena

průběh hodnocení	prostřednictvím hodnocení vedlejších efektů jednotlivých priorit a prioritních oblastí
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, expertní panel, desk research, případové studie
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka č. 19b): Je nastavený proces implementace S/K vazeb dostatečný? Jaké jsou bariéry v implementaci? Lze proces implementace zefektivnit? Byly realizovány všechny předpokládané synergie/komplementarity?

Cíl	Vyhodnotit synergické a komplementární vazby (S/K) mezi opatřeními /operacemi PRV a dalšími podporami ESI fondů a I. pilíře SZP ESI
Předmět průběh hodnocení	a Hodnocení nastavení S/K, které může být součástí jednotlivých typů evaluací např. procesní, hodnocení relevance a výsledkového hodnocení. Vyhodnoceny budou dílčí otázky: • Přispívají S/K vazby definované v programu k dosahování cílů s větší efektivitou? A jakým způsobem? • Je proces řízení a sledování S/K vazeb funkčně nastaven? (předchází duplicitám a podporuje vyšší efekt navrhovaných intervencí) • Jaké byly identifikovány ze strany ŘO bariéry a nepokrytá místa z pohledu metodického nastavení a dokumentů na úrovni OP (i s ohledem na JMP a MS2014+)? • Jsou nastavené mechanismy koordinace dostatečné? Jak jsou jednotlivé mechanismy využívány? Který druh mechanismu je nejúčinnější, který nejméně včetně odůvodnění? Jak konkrétně probíhá aplikace jednotlivých používaných mechanismů koordinace v praxi?
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Desk research, expertní panel
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o projektech generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka č. 20: Do jaké míry přispěla technická pomoc k dosažení cílů stanovených v článku 59 nařízení (EU) č. 1303/2013 a čl. 51 odst. 2 nařízení (EU) č. 1305/2013?

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady podopatření 20.1
Předmět průběh	a Zhodnocení míry, kterou technická pomoc (TP) přispěla ke zlepšení provádění programu, k publicitě programu, k monitoringu a evaluaci.

hodnocení	
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Základní statistika, případové studie
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o projektech generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka č. 21: Do jaké míry přispěla celostátní síť pro venkov k dosažení cílů stanovených v čl. 54 odst. 2 nařízení (EU) č. 1305/2013

Cíl	Vyhodnotit výstupy, výsledky a dopady podopatření 20.1
Předmět a průběh hodnocení	Míra příspěvku celostátní sítě pro venkov (CSV) bude hodnocena prostřednictvím šetření CSV a tematickými pracovními skupinami (dále TPS) a případovými studiemi. Dílní otázky: • Jak zvýšilo zapojení zúčastněných stran (partnerů sítě) provádění politiky rozvoje venkova? • Jakým způsobem zvýšila CSV kvalitu provádění programů rozvoje venkova? • Jak přispěla CSV k informovanosti širší veřejnost a potenciální příjemce o politice rozvoje venkova a o možnostech financování? • Jak přispěla CSV k rozšíření inovací v zemědělství, produkci potravin, lesnictví a rozvoji ve venkovských oblastech?
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Případové studie, dotazníkové šetření, základní statistika
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o projektech generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka související s cíli na úrovni Unie č. 22: Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se zvýšení míry zaměstnanosti u osob ve věku 20 až 64 let na nejméně 75 %?

Cíl	Vyhodnotit dopady opatření/operací PRV
Předmět a průběh hodnocení	Zvýšení míry zaměstnanosti u osob ve věku 20 až 64 let vlivem PRV bude hodnocena zejména prostřednictvím indikátoru R21/T20 (Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů) a R24/T23 (Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů Leader) vůči kontextovým ukazatelům zaměstnanosti. Posouzen bude rovněž dopadový ukazatel I 14.
Předpokládané metody sběru	Desk research, metaevaluace, kontrafaktuální analýza

Handwritten notes and signatures in the bottom right corner.

a vyhodnocení dat	
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku pro relevantní operace (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka související s cíli na úrovni Unie č. 23: Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se investic do výzkumu, vývoje a inovací ve výši 3 % HDP EU?	
Cíl	Vyhodnotit dopady opatření/operací PRV
Předmět a průběh hodnocení	Hodnocení bude navazovat na vyhodnocení priority 1, případně inovací v rámci priority 2 a 3
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Obsahová analýza na základě desk research, analýza výstupů informačního systému, dotazníkové šetření, případové studie
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku pro relevantní operace (viz programový dokument) z informačního systému SZIF (zejména celkové veřejné výdaje, celkové výdaje projektu, počet operací spolupráce). Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka související s cíli na úrovni Unie č. 24: Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se snížení emisí skleníkových plynů oproti úrovním roku 1990 nejméně o 20 % nebo pokud budou podmínky příznivé, o 30 %, k zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie v konečné spotřebě energie na 20 % a k zvýšení energetické účinnosti o 20 %?	
Cíl	Vyhodnotit dopady opatření/operací PRV
Předmět a průběh hodnocení	Hodnocení bude vycházet z posouzení vedlejších efektů investičních opatření 4 (návaznost na hodnocení prioritních oblastí 5B, 5C a 5D), posouzení efektu opatření 6 a 16 v rámci prioritní oblasti 5C a opatření 8 (prioritní oblast 5E). Zahrne rovněž syntézu kvantifikace doplňkových výsledkových ukazatelů ke zvýšení účinnosti využití energie v zemědělství a potravinářství, produkci energie z obnovitelných zdrojů u podpořených projektů a snížení emisí skleníkových plynů a amoniaku. Posouzen bude rovněž dopadový ukazatel I 7. Vyhodnocení mitigačních a adaptačních efektů jednotlivých opatření.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Desk research, případové studie/šetření, metaevaluace
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku pro relevantní operace (viz programový dokument) z informačního systému SZIF (zejména celkové veřejné výdaje, celkové výdaje projektu, počet operací spolupráce).

	Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů Případové studie/šetření k vyhodnocení dopadu popatření 8 v oblasti sekvestrace.
--	---

Hodnotící otázka související s cíli na úrovni Unie č. 25: Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se snížení počtu Evropanů, kteří žijí pod vnitrostátní hranicí chudoby?

Cíl	Vyhodnotit dopady opatření/operací PRV
Předmět průběh hodnocení	a Snížení počtu obyvatel, kteří žijí pod vnitrostátní hranicí chudoby, bude hodnoceno prostřednictvím indikátorů R21/T20 (Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů), R24/T23 (pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů a samostatně v rámci Leader), C9/ resp. I15 (míra chudoby ve venkovské oblasti) a doplňkových hodnotících kritérií dle návrhu hodnotitele.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Základní statistika, šetření, případové studie
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku pro relevantní operace (viz programový dokument) z informačního systému SZIF (zejména celkové veřejné výdaje, celkové výdaje projektu, počet operací spolupráce). Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnotící otázka související s cíli na úrovni Unie č. 26: Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k zlepšení životního prostředí a k dosažení cíle strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti týkajícího se zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb a jejich obnovení?

Cíl	Vyhodnotit dopady opatření/operací PRV v oblasti zachování či zlepšení biodiverzity
Předmět průběh hodnocení	a Míra příspěvku programu ke zlepšení životního prostředí a zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb a jejich obnovení bude hodnoceno prostřednictvím šetření zpracovaných pro prioritu 4 Hodnocení bude prováděno zejména s pomocí indikátorů dopadu (I 7 – I 13).
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Rešerše již zpracovaných studií Desk research, případové studie/šetření, metaevaluace
Data zajištěná ŘO PRV	Data získaná pro hodnocení priority 4 Kvalitativní a kvantitativní vyhodnocení jednotlivých opatření Zpracované studie v oblasti hodnocení biodiverzity. Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF

Hodnoticí otázka související s cíli na úrovni Unie č. 27: Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k cíli SZP týkajícímu se podpory konkurenceschopnosti zemědělství?

Cíl	Vyhodnotit dopady opatření/operací PRV podporujících konkurenceschopnost
Předmět a průběh hodnocení	Hodnocení bude prováděno zejména s pomocí socio-ekonomických indikátorů dopadu (I 1 – I 3). Míra příspěvku programu k zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství bude hodnocena prostřednictvím hodnocení provedených v prioritě 2, 3 a prioritní oblasti 6A. Základem je posouzení zlepšení tvorby přidané hodnoty, zvýšení rozsahu produkce, zlepšení celkové produktivity faktorů, investiční aktivity a míry diverzifikace a stability příjmu u podpořených podniků oproti nepodpořeným.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Obsahová analýza na základě desk research pro prioritní oblasti 2A, 2B, 2C, 3A, 6A.
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnoticí otázka související s cíli na úrovni Unie č. 28: Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k cíli SZP týkajícímu se zajištění udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu?

Cíl	Vyhodnotit dopady opatření/operací PRV s ohledem na dopad na udržitelné hospodaření a klima
Předmět a průběh hodnocení	Hodnocení zajištění udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu bude prováděno prostřednictvím šetření zpracovaných pro prioritu 4 a 5. Hodnocení bude prováděno zejména s pomocí indikátorů dopadu (I 7 – I 13).
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Rešerše již zpracovaných studií Desk research, případové studie/šetření, metaevaluace
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data získaná pro hodnocení priority 4 a 5 Kvalitativní a kvantitativní vyhodnocení jednotlivých opatření Zpracované studie v oblasti hodnocení biodiverzity.

Hodnoticí otázka související s cíli na úrovni Unie č. 29: Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k cíli SZP týkajícímu se dosažení vyváženého územního rozvoje venkovských hospodářství a komunit, včetně vytváření a udržení pracovních míst?

Cíl	Vyhodnotit dopady opatření/operací PRV podporujících vyvážený územní rozvoj a tvorbu a udržení pracovních míst
Předmět a	Hodnocení bude prováděno zejména s pomocí socio-ekonomických

průběh hodnocení	indikátorů dopadu (I 14 – I 16). Vyhodnocen by měl být příspěvek k růstu míry zaměstnanosti, snížení míry chudoby a zvýšení HDP na obyvatele
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Obsahová analýza na základě desk research, analýza výstupů informačního systému
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupů, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Hodnoticí otázka související s cíli na úrovni Unie č. 30: Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k podpoře inovací?

Cíl	Vyhodnotit dopady opatření/operací PRV podporujících inovace (tj. zejména opatření 16 a 4)
Předmět a průběh hodnocení	Hodnocení bude prováděno zejména s pomocí výsledkových ukazatelů pro prioritu 1 a kvalitativním posouzením inovací.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Obsahová analýza na základě desk research, analýza výstupů informačního systému, dotazníkové šetření, případové studie, metaevaluace
Data zajištěná ŘO PRV	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů

Příloha č. 2 – Seznam členů týmu

Jméno, příjmení titul	Pozice v rámci týmu	Vzdělání	Odborná kvalifikace
Mgr. Lukáš Bumbálek	projektový manažer - vedoucí týmu, člen evaluačního týmu	vysokoškolské vzdělání (magisterský stupeň)	min. 3letá praxe s hodnocením projektů nebo dotačních programů (včetně předvstupních), min. 3letá zkušenost s řízením týmu
RnDr. Martina Hartlová	člen evaluačního týmu, odborník na regionální rozvoj	vysokoškolské vzdělání (magisterský stupeň)	min. 3letá praxe v oblasti tvorby nebo hodnocení regionálních strategií
Jana Garay, MA	člen evaluačního týmu, odborník socio- ekonomické otázky	vysokoškolské vzdělání (magisterský stupeň) ekonomického nebo humanitního směru	min. 3letá praxe v oblasti hodnocení projektů nebo dotačních programů, znalost anglického jazyka min. na úrovni B2
Mgr. Klára Šustrová	člen evaluačního týmu, odborník na regionální rozvoj	vysokoškolské vzdělání (magisterský stupeň)	min. 3letá praxe v oblasti tvorby nebo hodnocení regionálních strategií
Ing. Jan Vavřina, Ph.D.	člen expertního týmu, odborník na oblast zemědělství	vysokoškolské vzdělání (magisterský stupeň) zemědělského nebo ekonomického směru se zaměřením na zemědělství	min. 3letá praxe v oblasti hodnocení projektů nebo dotačních programů
Ing. Petr Volek, Ph.D.	člen expertního týmu, odborník na oblast zemědělství	vysokoškolské vzdělání (magisterský stupeň) zemědělského nebo ekonomického směru se zaměřením na zemědělství	min. 3letá praxe v oblasti hodnocení projektů nebo dotačních programů
Dr. Ing. Petr Marada	člen expertního týmu, odborník v oblasti lesního hospodářství	vysokoškolské vzdělání (magisterský stupeň) v oblasti lesního hospodářství nebo ochrany životního prostředí nebo zemědělství nebo přírodních věd	min. 3letá praxe v oblasti hodnocení projektů nebo dotačních programů
Ing. Pavel Uhlíř	člen expertního týmu, odborník v oblasti lesního hospodářství	vysokoškolské vzdělání (magisterský stupeň) v oblasti lesního hospodářství nebo ochrany životního prostředí nebo zemědělství nebo přírodních věd	min. 3letá praxe v oblasti hodnocení projektů nebo dotačních programů
Dr. Čestmír Hrdinka	člen expertního týmu, odborník v oblasti životního prostředí	vysokoškolské vzdělání (magisterský stupeň) v oblasti ochrany životního prostředí nebo	min. 3letá praxe v oblasti hodnocení projektů nebo dotačních programů

Jméno, příjmení titul	Pozice v rámci týmu	Vzdělání	Odborná kvalifikace
		zemědělství nebo přírodních věd	
Ing. Jan Šild	člen expertního týmu, odborník socio- ekonomické otázky	vysokoškolské vzdělání (magisterský stupeň) ekonomického nebo humanitního směru	min. 3letá praxe v oblasti hodnocení projektů nebo dotačních programů
Další členové týmu:			
Ondřej Štefek, MA	člen evaluačního týmu	vysokoškolské vzdělání (magisterský stupeň)	znalost anglického jazyka min. na úrovni B2
Mgr. Martina Jílková	člen analytického týmu	vysokoškolské vzdělání (magisterský stupeň)	-
Bc. Jan Podestát	člen analytického týmu	vysokoškolské vzdělání (bakalářský stupeň)	-

Příloha č. 3 - Položkový rozpočet

Předpokládané činnosti		Výstup	Strukturovaná kalkulace nákladů		
			cena bez DPH	DPH	cena včetně DPH
1.	vytvoření projektového týmu, nastavení systému spolupráce s Řídicím orgánem PRV	Úvodní zpráva o hodnocení	77 500 Kč	21%	93 775 Kč
2.	analýza relevantních dokumentů (včetně analýzy výchozího stavu se zahrnutím výsledků ex ante hodnocení PRV)		155 000 Kč	21%	187 550 Kč
3.	zpracování intervenční logiky pro jednotlivá opatření/operace PRV		155 000 Kč	21%	187 550 Kč
4.	návrh metodiky pro zodpovídání hodnotících otázek, stanovení ukazatelů a požadavků na informace či dílčí studie umožňující posouzení		387 500 Kč	21%	468 875 Kč
1.	analýza dostupných informací se zřetelem na posouzení výsledků a dopadů operací/ opatření /programu z hlediska cílů	Průběžná zpráva o hodnocení v roce 2017	326 600 Kč	21%	395 186 Kč
2.	kvantifikace ukazatelů		326 600 Kč	21%	395 186 Kč
3.	odpovědi na hodnotící otázky a závěry z analýzy, které budou zpracovány pro jednotlivé operace/ opatření i program jako celek		326 600 Kč	21%	395 186 Kč
4.	kritická diskuse k jednotlivým hodnotícím otázkám		163 300 Kč	21%	197 593 Kč
5.	souhrn zjištěných obtíží při hodnocení a návrhy na jejich odstranění		81 650 Kč	21%	98 797 Kč

[Handwritten signature]

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

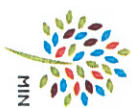

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

6.	stanovení faktorů, které vedly k úspěšnému / neúspěšnému provádění programu		81 650 Kč	21%	98 797 Kč
7.	analýza důvodů, které vedly k nedosažení očekávaných výsledků a dopadů		244 950 Kč	21%	296 390 Kč
8.	závěry a doporučení pro případné úpravy programu		81 650 Kč	21%	98 797 Kč
1.	analýza dostupných informací se zřetelem na posouzení výsledků a dopadů operací/ opatření /programu z hlediska cílů	Průběžná zpráva o hodnocení v roce 2019	341 400 Kč	21%	413 094 Kč
2.	kvantifikace ukazatelů		341 400 Kč	21%	413 094 Kč
3.	odpovědi na hodnotící otázky a závěry z analýzy, které budou zpracovány pro jednotlivé operace/ opatření i program jako celek		341 400 Kč	21%	413 094 Kč
4.	kritická diskuse k jednotlivým hodnotícím otázkám		170 700 Kč	21%	206 547 Kč
5.	souhrn zjištěných obtíží při hodnocení a návrhy na jejich odstranění		85 350 Kč	21%	103 274 Kč
6.	stanovení faktorů, které vedly k úspěšnému / neúspěšnému provádění programu		85 350 Kč	21%	103 274 Kč
7.	analýza důvodů, které vedly k nedosažení očekávaných výsledků a dopadů		256 050 Kč	21%	309 821 Kč
8.	závěry a doporučení pro případné úpravy programu		85 350 Kč	21%	103 274 Kč
1.	analýza dostupných informací se zřetelem na posouzení výsledků a dopadů operací/ opatření /programu z hlediska cílů	Zpráva o ex-post hodnocení	310 600 Kč	21%	375 826 Kč
2.	kvantifikace ukazatelů		310 600 Kč	21%	375 826 Kč

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

3.	odpovědi na hodnotící otázky a závěry z analýzy, které budou zpracovány pro jednotlivé operace/ opatření i program jako celek		310 600 Kč	21%	375 826 Kč
4.	kritická diskuse k jednotlivým hodnotícím otázkám		155 300 Kč	21%	187 913 Kč
5.	souhrn zjištěných obíží při hodnocení a návrhy na jejich odstranění		77 650 Kč	21%	93 957 Kč
6.	stanovení faktorů, které vedly k úspěšnému / neúspěšnému provádění programu		77 650 Kč	21%	93 957 Kč
7.	analýza důvodů, které vedly k nedosažení očekávaných výsledků a dopadů		232 950 Kč	21%	281 870 Kč
8.	závěry a doporučení pro případné úpravy programu	Zprávy o realizovaných činnostech	77 650 Kč	21%	93 957 Kč
1.	stručný popis realizovaných a plánovaných činností ve vazbě na roční evaluační plán PRV		689 000 Kč	21%	833 690 Kč

Pozn.:
Pro účely fakturace za průběžné zprávy bude použita struktura položkového rozpočtu pro zprávy o hodnocení 2017, 2019, ex-post.

1.1 Návrh metodiky způsobu plnění veřejné zakázky

1.1.1 Celkový přístup a porozumění záměrům zadání

Cílem navržené evaluace je vyhodnocení pokroku a dosažených výsledků politiky rozvoje venkova a posouzení efektivity dosažených cílů, dopadu, účelnosti, účinnosti a relevance intervencí Programu rozvoje venkova na období 2014-2020 (dále jen „PRV“). Hodnocení bude probíhat periodicky během programového období počínaje rokem 2016 a bude se zaměřovat na míru plnění výstupových a výsledkových indikátorů, účelnost a účinnost provádění programu a jeho průběžné výsledky a dopady. Po skončení programového období bude provedeno závěrečné ex-post hodnocení, které shrne veškeré výsledky a dopady PRV za celé programové období.

Hodnocení se bude vztahovat k implementaci celého programového dokumentu v období 2014-2023. *Relevance* opatření bude posouzena z hlediska řešení nejdůležitějších potřeb v programové oblasti. Kritérium relevance bude posuzováno na základě intervenční logiky programu a bude hodnotit, zda cíle, opatření, aktivity a alokované finanční prostředky v rámci jednotlivých opatření PRV řeší potřeby v programové oblasti definované ve SWOT analýze.

Efektivita bude hodnocena zejména podle míry dosažení výstupů a výsledků vůči vloženým finančním prostředkům, zatímco *účelnost* a *dosažení cílů* bude posouzeno podle míry naplnění očekávaných cílů s posouzením faktorů, které přispěly k úspěšnému či neúspěšnému provádění programu, a to i vzhledem k udržitelnému rozvoji.

Posouzení *dopadů* programu se zaměří na určení míry, do jaké byly vyřešeny priority Unie v rámci rozvoje venkova, přičemž budou zohledněny vlivy i ostatních faktorů včetně intervencí I. pilíře a stanoveny multiplikační efekty, případně i protichůdné efekty jednotlivých operací/opatření. Hodnocení zahrne i vyhodnocení mrtvé váhy a efektu vymístění u relevantních opatření.

Hodnocení bude provedeno v souladu s návodem Evropské komise *Assessment of RDP results: How to prepare for reporting on evaluation in 2017*¹. Provádění evaluace bude rozděleno do následujících čtyř základních fází:

¹ European Commission – Directorate-General for Agriculture and Rural Development – Unit E.4 (2015): *Guidelines. Assessment of RDP results: How to prepare for reporting on evaluation in 2017*. Brussels.

1. **Strukturování.** Účelem fáze strukturování je vytvoření podrobného evaluačního designu a plánu realizace hodnocení, včetně vazeb na řízení projektu z hlediska termínů a lidských zdrojů – projektového (realizačního týmu). Významná část této fáze byla provedena v rámci přípravy této nabídky a bude dále doladěna v diskusi se zadavatelem v rámci plnění zakázky.
2. **Pozorování.** Ve fázi pozorování řešitelský tým vytvoří nástroje a přístupy ke sběru dat a následně dle nich shromáždí nezbytná data k zodpovězení evaluačních otázek dle jednotlivých výstupových a výsledkových indikátorů. Soubor konkrétních metod sběru dat, které budou využity pro vyhodnocení každého z 13 opatření PRV 2014-2020, je popsán v následujících kapitolách.
3. **Analyzování.** Na počátku fáze analyzování budou ověřeny charakteristiky shromážděných dat z hlediska jejich kvality a spolehlivosti. Konkrétní kritéria, dle nichž budou data sesbírána jednotlivými metodami posuzována, jsou uvedena níže u každého z opatření. Hlavním úkolem této fáze je zpracovat a syntetizovat všechny dostupné údaje a informace systematickým způsobem, s ohledem na posuzování čistých účinků programu. Data budou analyzována dle konkrétních analytických přístupů specifikovaných níže a výsledná zjištění a závěry použity pro ověření intervenční logiky opatření a programu a posouzení jeho výsledků a dopadů ve vztahu k jednotlivým evaluačním otázkám.
4. **Posuzování.** Ve fázi posuzování dojde k interpretaci výsledků hodnocení a k formulaci odpovědi na otázky týkající se hodnocení na základě kritérií a ukazatelů. Dále budou zformulovány závěry a doporučení pro každou prioritní oblast a program PRV jako celek.

Vzhledem k periodické povaze hodnocení budou tyto fáze opakovány s každým hodnocením, jejich délka a rozsah se budou odvíjet od níže popsaných metodických přístupů k hodnocení.

Metodika způsobu plnění veřejné zakázky je členěna do tří hlavních podkapitol:

Postup hodnocení opatření
PRV 2014-2020
(kapitola 6.1.2)

Postup pro kvantifikaci
výsledkových a dopadových
ukazatelů
(kapitola 6.1.3)

Postup odpovědi na hodnotící
otázky vztažené k dalším
aspektům PRV a cílům na
úrovni EU
(6.1.4)

Postup hodnocení opatření PRV 2014-2020

Popisuje metodiku řešení ve vazbě na opatření PRV, z pohledu jejich intervenční logiky a odpovídajícího designu odpovědi na evaluační otázky.

Postup pro kvantifikaci výsledkových a dopadových ukazatelů

Vymezuje metodický postup kvantifikace relevantních výsledkových a dopadových ukazatelů.

Postup odpovědi na hodnotící otázky vztažené k dalším aspektům PRV a cílům na úrovni EU

Popisuje způsob / design odpovědi na otázky vztažené k dalším aspektům PRV a cílům na úrovni EU

Relevantní hodnotící otázky

Základní vazby mezi opatřeními a hodnotícími otázkami vázanými k prioritním oblastem PRV 2014-2020 jsou schematicky uvedeny v tabulce Tabulka 1 - Matice primárních vazeb mezi opatřeními a hodnotícími otázkami. Způsob odpovídání otázek vztahených k prioritním oblastem PRV, hodnotící kritéria a adekvátní metody a datové zdroje specifikuje uchažeč v podkapitole 1.1.2.

Přístup k hodnocení otázek vztaheným k dalším aspektům PRV a cílům na úrovni EU je podrobně popsán v podkapitole 1.1.4.

Tabulka 1 - Matice primárních vazeb mezi opatřeními a hodnotícími otázkami

č.	Hodnotící otázka	M01	M02	M04	M06	M08	M10	M11	M12	M13	M14	M15	M16	M19
1	Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova inovace, spolupráci a rozvoj znalostní základny ve venkovských oblastech?	●	●										●	
2	Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova posílení vazeb mezi zemědělstvím, produkcí potravin a lesnictvím a výzkumem a inovacemi, mimo jiné za účelem zlepšeného řízení v oblasti životního prostředí a environmentálního profilu?												●	
3	Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova celoživotní vzdělávání a odbornou přípravu v odvětvích zemědělství a lesnictví?	●		●									●	
4a	Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení hospodářské výkonnosti podpořených zemědělských podniků a jejich restrukturalizaci a modernizaci, zejména zvýšením míry účasti na trhu, jakož i diverzifikací zemědělských činností?	●		●									●	
4b	Jak realizace komplexních pozemkových úprav přispěla k uspořádání vlastnických vztahů a zlepšení stavu krajiny?	●		●									●	
5a	Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova vstup dostatečně kvalifikovaných zemědělců do odvětví zemědělství, a zejména generační obnovu v tomto odvětví?	●		●	●								●	

č.	Hodnoticí otázka	M01	M02	M04	M06	M08	M10	M11	M12	M13	M14	M15	M16	M19
5b	Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zvýšení hospodářské výkonnosti všech lesnických podniků, zejména s ohledem na zvýšení míry účasti a orientace na trhu?	•		•		•								
5c	Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova ke zvýšení hustoty lesní dopravní sítě?	•		•										
6a	Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení konkurenceschopnosti podpořených prvovýrobců jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce prostřednictvím programů jakosti, přidáváním hodnoty zemědělských produktů a podporou místních trhů a krátkých dodavatelských řetězců, seskupení a organizací producentů a mezioborových organizací?	•									•	•		
6b	Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení dobrých životních podmínek zvířat	•									•	•		
8	Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova obnovu, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti (včetně oblastí sítě Natura 2000, v oblastech s přírodními či jinými zvláštními omezeními), zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stav evropské krajiny?	•	•			•	•	•	•	•		•		
9	Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova lepší hospodaření s vodou, včetně nakládání s hnojivy a pesticidy?	•	•			•	•	•	•	•		•		
10	Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou?	•	•			•	•	•	•	•		•		
13	Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k usnadnění dodávek a využívání energie z obnovitelných zdrojů, vedlejších produktů, odpadů a reziduí a z jiných nepotravinářských surovin pro účely biologického hospodářství?				•								•	

č.	Hodnoticí otázka	M01	M02	M04	M06	M08	M10	M11	M12	M13	M14	M15	M16	M19
15	Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova ukládání a pohlcování uhlíku v zemědělství a lesnictví?	•				•								
16	Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova diverzifikaci, vytváření a rozvoj malých podniků, jakož i pracovních míst?				•									
17	Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?													•

Tabulka 2 - Matice využití konkrétních metod k hodnocení jednotlivých opatření

Metoda	M01	M02	M04	M06	M08	M10	M11	M12	M13	M14	M15	M16	M19
Desk research	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Metaevaluace						•	•	•	•	•			•
Data mining	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Individuální rozhovory	•		•	•	•					•		•	
Expertní panel			•										
Panelová diskuze						•	•						
Dotazníkové šetření	•	•	•	•			•			•		•	•
Návštěvy příjemců			•	•						•		•	
Delphi													•

1.1.1.1 Principiální přístup k vyjádření nepřímých efektů programu a čistých přínosů (attribution)

Metodický pokyn Assessment of RDP Results: How to prepare for reporting On evaluation in 2017 požaduje ve fázi přípravy evaluace a hodnocení vyhodnocení následujících sekundárních efektů intervencí PRV:

- pákového efektu
- efektu mrtvé váhy
- efekty všeobecné rovnováhy
 - substituce
 - vytěsnění
 - multiplikační efekt

Vyhodnocení mrtvé váhy

Základní strategií vyjádření čistých přínosů opatření i programu zohledňujícím potenciální míru mrtvé váhy intervence představuje kontrafaktuální design kvantifikace přínosů. Pro ukazatele konstruované tímto způsobem není relevantní dále analyzovat efekt mrtvé váhy intervence.

V dalších případech bude mrtvá váha zjišťována v rámci dotazníkových šetření podpořených i nepodpořených subjektů. Konkrétně budou příjemci dotazováni, zda a do jaké míry by investice (výstupy) realizovali bez podpory z PRV. Neúspěšní žadatelé a subjekty, které o podporu nežádaly, budou dotazováni, zda obdobné investice realizovali i bez podpory PRV. Na základě kvantifikovaných výstupů budou predikovány výsledky realizace PRV očištěné o tuto mrtvou váhu.

Vyhodnocení substituce a vytěsnění

Substituce, resp. vytěsnění bude měřena na základě srovnání podpořených a nepodpořených skupin subjektů v regionech, které byly minimálně a maximálně podporovány. Například bude zjišťováno, zda podpora jednoho subjektu neomezila jiný subjekt v regionu.

Vyhodnocení pákového efektu

Potenciální pákový efekt relevantních opatření bude nejprve ověřen a následně kvantifikován na základě výstupů kvalitativního (rozhovory, případová studie) a kvantitativního šetření (dotazníkové šetření příjemců). Pro měření pákového efektu budou vyžita dotazníková šetření příjemců. Tito budou dotazováni na další investice a výsledky související s podporou PRV.

Vyhodnocení multiplikačního efektu

Vyhodnocení multiplikačního efektu bude provedeno pro vybraná opatření respektive ukazatele.

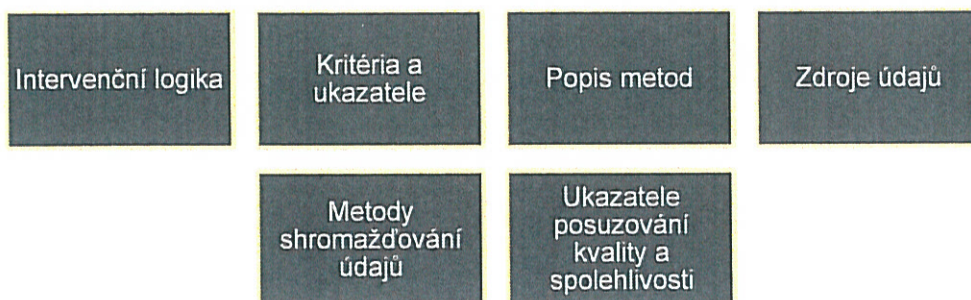
Tabulka 3 - Očekávaná relevance nepřímých efektů opatření PRV 2014-2020

Nepřímý efekt	M01	M02	M04	M06	M08	M10	M11	M12	M13	M14	M15	M16	M19
Vyhodnocení mrtvé váhy	●	●	●	●								●	●
Vyhodnocení substituce a vytěsnění			●	●		●	●	●	●				
Vyhodnocení pákového efektu			●	●								●	●
Vyhodnocení multiplikačního efektu			●	●									

● Bude řešeno po dohodě se zadavatelem a dle dostupnosti relevantních dat.

1.1.2 Postup hodnocení opatření PRV 2014-2020

Kapitola popisuje analytický přístup k hodnocení z perspektivy opatření PRV. Každému opatření či operaci je přiřazena identifikace a podrobná specifikace základních prvků postupu hodnocení:

Intervenční logika	Zpracovává základní logiku působení intervence, identifikuje relevantní evaluační otázky.
Kritéria a ukazatele	Stanovuje kritéria pro odpovědi na evaluační otázky a přiřazuje jim proměnné, na jejichž základě mohou být kritéria ověřena. Je zpracována formou základní evaluační matice opatření / operace.
Popis metod	Identifikuje rámcově metodický přístup k odpovědi na otázku.
Zdroje údajů	Specifikuje zdroje potřebné pro získání hodnot stanovených proměnných a ukazatelů.
Metody shromažďování údajů	Definuje metody získání proměnných a ukazatelů
Ukazatele posuzování kvality a spolehlivosti	Vymezuje rámcově ukazatele ověření kvality a spolehlivosti dat.

1.1.2.1 Opatření M01 - Předávání znalostí a informační akce

Opatření M01 přispívá především k naplňování Priority 1 *Podpora přenosu znalostí a inovací v zemědělství, lesním hospodářství a ve venkovských oblastech*, konkrétně pak prioritních oblastí 1A a 1C. Jedná se o průřezové opatření, které dílčím způsobem přispívá k naplňování cílů i dalších Priorit, resp. prioritních oblastí - Priority 2 *Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů* (prioritní oblasti 2A, 2B, 2C), Priority 3 *Podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství* (prioritní oblast 3A), Priority 4 *Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím* (zemědělství – prioritní oblasti 4A, 4B, 4C; lesnictví – priority 4A, 4B, 4C) a Priority 5 *Podpora účinného*

využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu (prioritní oblast 5E lesy). Příspěvek opatření k Prioritám 2 – 5 by měl být dle předpokladů pouze vedlejší.

Hodnocení opatření M01 odpovídá na evaluační otázku 3 a podílí se na zodpovězení evaluační otázky 1:

- 3: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova celoživotní vzdělávání a odbornou přípravu v odvětvích zemědělství a lesnictví?
- 1: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova inovace, spolupráci a rozvoj znalostní základny ve venkovských oblastech?

Dílčím způsobem pak hodnocení opatření M01 přispívá k zodpovězení evaluačních otázek č. 4a, 4b, 5a, 5b, 5c, 6a, 6b, 8, 9, 10 a 15.

1.1.2.1.1 Intervenční logika

Opatření M01 je vázáno na tematický cíl 10: *Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku k získávání dovedností a do celoživotního učení* a jeho účelem je přispět k dosažení konkurenceschopného zemědělství a lesnictví a přispět k zajištění udržitelného hospodaření s přírodními zdroji. Opatření tak reaguje nepříznivé podmínky v oblasti nedostatečného transferu znalostí, především využívání výsledků vědy a výzkumu v praxi.

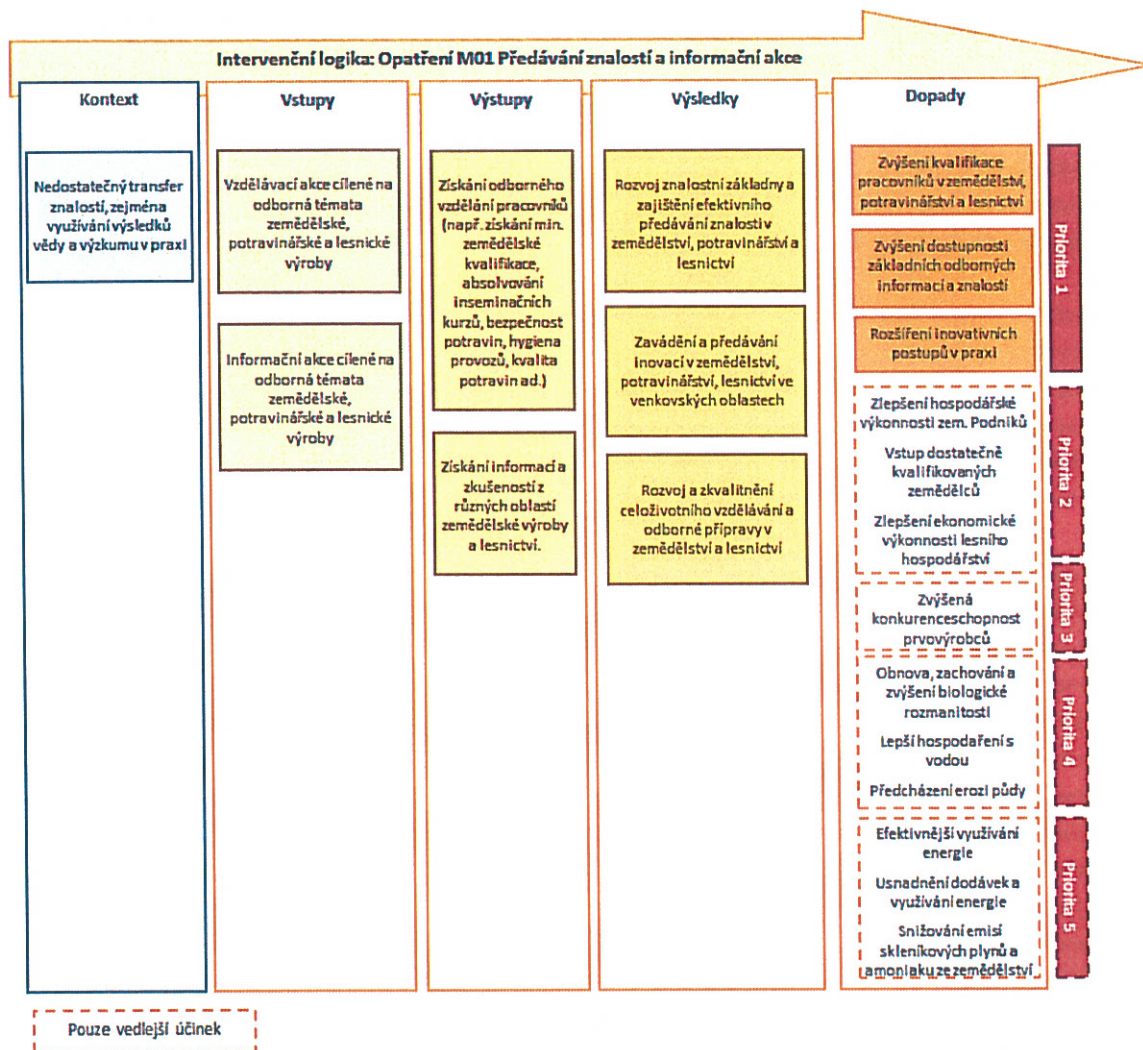
Opatření M01 má konkrétně dosáhnout naplnění těchto identifikovaných potřeb:

- zvýšení účinnosti výrobních faktorů (zlepšení kvality pracovní síly)
- zajištění efektivního transferu znalostí

Opatření M01 si klade za cíl zavádět a předávat inovace, posílit znalostní základnu a podpořit předávání znalostí v zemědělství, potravinářství, lesnictví ve venkovských oblastech a dále podpořit celoživotní vzdělávání a odbornou přípravu v odvětví zemědělství, potravinářství a lesnictví. Očekávaným dopadem implementace opatření je tedy zlepšení kvalifikace, zvýšení dostupnosti základních odborných informací a rozšíření inovativních postupů v praxi.

Uvedených cílů by mělo být dosaženo dle intervenční logiky, která je znázorněna ve schématu níže.

Obrázek 1 Intervenční logika

Realizace opatření M01 přispěje k naplňování následujících prioritních oblastí:

	Prioritní oblast	Cíl	Způsob naplnění
Priorita 1	1A Podpora inovací, spolupráce a rozvoje znalostní základny ve venkovských oblastech	Zavádět a předávat inovace v zemědělství, potravinářství, lesnictví ve venkovských oblastech	Podpora celoživotního vzdělávání a odborné přípravy v odvětví zemědělství, potravinářství a lesnictví - financování aktivit v oblasti odborného vzdělávání, získávání dovedností a informačních akcí.
	1C Podpora celoživotního vzdělávání a odborné přípravy v odvětvích zemědělství a lesnictví Průřezový cíl Inovace	- Posílit znalostní základnu a podpořit předávání znalostí v zemědělství, potravinářství, lesnictví ve venkovských oblastech. - Podpořit celoživotní vzdělávání a odbornou přípravu v odvětví	Informování o možnostech využívání nových metod výroby založených na výsledcích vědy a výzkumu a o inovačních postupech.

	Prioritní oblast	Cíl	Způsob naplnění
Priorita 2	<i>(pouze vedlejší účinek)</i> 2A Zlepšení hospodářské výkonnosti všech zemědělských podniků a usnadnění jejich restrukturalizace a modernizace, zejména za účelem zvýšení míry účasti na trhu a orientace na trh, jakož i diverzifikace zemědělských činností 2B Usnadnění vstupu dostatečně kvalifikovaných zemědělců do odvětví zemědělství, a zejména generační obnovy v tomto odvětví 2C Zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství	zemědělství, potravinářství a lesnictví.	Odborné vzdělávání, získávání dovedností a informační akce cílené na odborná témata zemědělské, potravinářské a lesnické výroby
	<i>(pouze vedlejší účinek)</i> 3A Zlepšení konkurenceschopnosti prvovýrobců jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce prostřednictvím programů jakosti, přidáváním hodnoty zemědělským produktům a podporou místních trhů a krátkých dodavatelských řetězců, seskupení a organizací producentů a mezioborových organizací.		Odborné vzdělávání, získávání dovedností a informační akce cílené na odborná témata v oblasti potravinového řetězce, přidávání hodnoty výrobkům, specifické formy odbytu či dobrých životních podmínek zvířat.

	Prioritní oblast	Cíl	Způsob naplnění
Priorita 4	<i>(pouze vedlejší účinek)</i> Priorita 4 - zemědělství 4A Obnova, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti (včetně oblastí sítě Natura 2000, v oblastech s přírodními či jinými zvláštními omezeními), zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stavu evropské krajiny 4B Lepší hospodaření s vodou, včetně nakládání s hnojivem a pesticidy; prioritní oblast 4C Předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou Priorita 4 - lesnictví 4A Obnova, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti (včetně oblastí sítě Natura 2000, v oblastech s přírodními či jinými zvláštními omezeními), zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stavu evropské krajiny 4B Lepší hospodaření s vodou, včetně nakládání s hnojivem a pesticidy; prioritní oblast 4C Předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou Průřezový cíl životní prostředí		Odborné vzdělávání, získávání dovedností a informační akce cílené na odborná témata o udržitelných způsobech hospodaření šetrných vůči životnímu prostředí
	<i>(pouze vedlejší účinek)</i> Priorita 5 - lesy 5E Podpora ukládání a pohlcování uhlíku v zemědělství a lesnictví Průřezový cíl zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně		Odborné vzdělávání, získávání dovedností a informační akce zaměřené na problematiku klimatických změn a opatření k jejich předcházení a přizpůsobení se této změně

Cíle opatření budou naplňovány podporou aktivit v oblasti odborného vzdělávání, získávání dovedností a informačních akcí cílených na odborná témata zemědělské, potravinářské a lesnické výroby. Podpora projektů zaměřených na informování o možnostech využívání nových metod výroby založených na výsledcích vědy a výzkumu a o inovačních postupech zároveň přispěje k naplňování průřezového cíle inovace.

Opatření M01 se skládá ze dvou podopatření, v rámci nichž jsou prováděny dvě operace, viz níže.

Operace 1.1.1 Vzdělávací akce

Operace 1.1.1 podporuje vzdělávací akce zaměřené na odborné vzdělávání pracovníků v resortu zemědělství, které by mělo směřovat ke zvyšování jejich kvalifikace, např. formou získání minimální zemědělské kvalifikace,

K
D
S

dosažení odborné způsobilosti pro zacházení s přípravky na ochranu rostlin, absolvování inseminačních kurzů, kurzů na téma bezpečnosti potravin, kvality potravin, hygieny provozů atd. Vzdělávací akce provádějí subjekty akreditované Ministerstvem zemědělství, přičemž každá vzdělávací akce se vztahuje vždy pouze k jedné prioritní oblasti (akce mohou být zaměřeny na prioritní oblast 2A, 2B, 2C, 3A, prioritu 4 – zemědělství, prioritu 4 – lesnictví, prioritní oblast 5E lesy). Konečnými uživateli (beneficienty) podpořených intervencí jsou zemědělští podnikatelé (nebo jejich zaměstnanci), výrobci potravin (nebo jejich zaměstnanci), vlastníci zemědělské a lesní půdy nebo osoby hospodařící v lesích (nebo jejich zaměstnanci), případně jiné osoby pracující pro hospodářské subjekty, jež jsou MSP ve venkovských oblastech.

Celkový rozpočet této operace je 2 mil. €. Ke dni 13. 6. 2016 bylo v rámci 2. kola Programu rozvoje venkova operace 1.1.1 zařazeno celkem 72 Žádostí o dotaci do kategorie Doporučen.

Operace 1.2.1 Informační akce

V rámci operace 1.2.1 jsou podporovány akce zaměřené na poskytování informací a předávání zkušeností z následujících oblastí:

- udržitelné a efektivní zemědělské, potravinářské a lesnické výroby,
- ekonomika zemědělské výroby,
- krátkých dodavatelských řetězců,
- zemědělských postupů příznivých pro klima a životní prostředí,
- zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně,
- biologická rozmanitost,
- ochrana vod a půdy, péče o půdu a vodu,
- Cross-Compliance,
- bezpečnost potravin a hygieny při manipulaci s potravinami,
- obnovitelné zdroje energie,
- ekologie,
- krajinná tvorba - tvorba životního prostředí,
- zakládání nových lesních porostů s vyhovující druhovou skladbou a péče o geneticky kvalitní porosty,
- integrovaná ochrana rostlin,
- hospodářského a environmentálního profilu lesnických podniků,
- udržitelné lesní hospodářství,
- šlechtitelská činnost a šlechtitelská opatření v teorii a praxi,
- další témata aplikovatelná v zemědělské výrobě a lesnictví.

Informační akce provádějí subjekty akreditované Ministerstvem zemědělství, přičemž každá informační akce se přitom vztahuje vždy pouze k jedné prioritní oblasti (akce mohou být zaměřeny na prioritní oblast 2A, 2B, 2C, 3A, prioritu 4 – zemědělství, prioritu 4 – lesnictví, prioritní oblast 5E lesy). Konečnými uživateli (beneficienty) podpořených intervencí jsou zemědělští podnikatelé (nebo jejich zaměstnanci), výrobci potravin (nebo jejich zaměstnanci), vlastníci zemědělské a lesní půdy nebo osoby hospodařící v lesích (nebo jejich zaměstnanci), případně jiné osoby pracující pro hospodářské subjekty, jež jsou MSP ve venkovských oblastech.

Celkový rozpočet této operace je 1,3 mil. €. Ke dni 13. 6. 2016 bylo v rámci 2. kola Programu rozvoje venkova operace 1.1.1 zařazeno celkem 56 Žádostí o dotaci do kategorie Doporučen.

1.1.2.1.2 Kritéria a ukazatele

Kritéria hodnocení a ukazatele na úrovni výstupů a výsledků pro každou z operací, které dohromady tvoří opatření M01 jsou uvedeny v následující tabulce. Tabulka dále uvádí vazbu jednotlivých operací na evaluační otázky. V případě opatření M01 obě operace přispívají ke zodpovězení uvedených evaluačních otázek průřezově.

Evaluační otázky	Operace	Kritéria	Ukazatele výstupů	Ukazatele výsledků	Ukazatele dopadu
1: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova inovace, spolupráci a rozvoj znalostní základny ve venkovských oblastech?	1.1.1 Vzdělávací akce	- Došlo ke zvýšení počtu osob, které získaly odborné znalosti a informace v zemědělství, potravinářství a lesnictví - Došlo ke zvýšení počtu osob, které získaly informace o možnostech využití nových metod výroby založených na výsledcích vědy a výzkumu	- O.1 - Celkové veřejné výdaje - O.12 – Počet účastníků vzdělávacích akcí	- T.1 – Podíl celkových veřejných výdajů na opatření k celkovému rozpočtu PRV (%) - SR.2 – Počet účastníků absolvujících akce se zaměřením na zavádění a předávání inovací - SR.3 - Počet účastníků, kteří se v rámci období 2014 – 2020 účastnili min. dvou akcí - SR.4 – Celkový počet účastníků opatření	I.03 Celková produktivita výrobních faktorů v zemědělství
3: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova celoživotní vzdělávání a odbornou přípravu v odvětvích zemědělství a lesnictví?	1.2.1 Informační akce	Došlo ke zvýšení počtu osob ve venkovských oblastech, které prošly celoživotním vzděláváním a odbornou přípravou v odvětvích zemědělství a lesnictví.	- O.1 - Celkové veřejné výdaje - O.12 – Počet účastníků vzdělávacích akcí	- SR.4 – celkový počet účastníků opatření - SR.2 – Počet účastníků absolvujících akce se zaměřením na zavádění a předávání inovací - SR.3 - Počet účastníků, kteří se v rámci období 2014 – 2020 účastnili min. dvou akcí - Pomocný indikátor: Počet účastníků, kteří získali osvědčení o absolvování vzdělávacích aktiv/školení realizovaných v rámci opatření - Pomocný indikátor: Tematická struktura vzdělávacích a informačních akcí	
4a, 4b, 5a, 5b, 5c, 6a, 6b, 8, 9, 10, 15*		<i>Kritéria k dílčímu hodnocení otázek</i> Došlo ke zvýšení počtu osob, které prošly odborným vzděláváním a byly informovány v tématech	- O.1 - Celkové veřejné výdaje - O.12 – Počet účastníků	- SR.4 – celkový počet účastníků opatření - SR.2 – Počet účastníků absolvujících akce se	

Evaluační otázky	Operace	Kritéria	Ukazatele výstupů	Ukazatele výsledků	Ukazatele dopadu
		relevantních pro danou prioritní oblast. Došlo ke zvýšení počtu osob, které získaly informace o možnostech využívání nových metod výroby založených na výsledcích vědy a výzkumu	vzdělávacích akcí	zaměřením na zavádění a předávání inovací - SR.3 - Počet účastníků, kteří se v rámci období 2014 – 2020 účastnili min. dvou akcí - Pomocný indikátor: Počet účastníků, kteří získali osvědčení o absolvování vzdělávacích aktivit/školení realizovaných v rámci opatření - Pomocný indikátor: Tematická struktura vzdělávacích a informačních akcí	

* Dílčí příspěvek opatření k hodnocení těchto otázek vychází z hodnocení otázek č. 1 a 3

1.1.2.1.3 Popis metod

Příspěvek opatření M01 k rozvoji znalostní základny a předávání znalostí včetně celoživotního vzdělávání a odborné přípravy v zemědělství, potravinářství a lesnictví bude hodnocen kombinací evaluačních metod. Za účelem analýzy podpořených vzdělávacích a informačních akcí bude v členění na jednotlivé operace (1.1.1 a 1.2.1) provedena **analýza výstupů informačního systému**, s důrazem na zjištění příspěvku intervencí k jednotlivým prioritním oblastem (2A, 2B, 2C, 3A, priorita 4 – zemědělství, priorita 4 – lesnictví, 5E lesy) a pro průřezové téma inovace. Na základě dat z informačního systému budou kvantifikovány hodnoty indikátorů výstupu a výsledku, které budou sloužit ke srovnání plánovaného a cílového stavu, a budou také stanoveny pomocné ukazatele.

Dále bude realizováno a vyhodnoceno **dotazníkové šetření** na vzorku účastníků podpořených akcí, zaměřené na zjištění vlivu intervencí na aktivity oslovených účastníků. Sekundárně budou **analyzovány existující záznamy zpětné vazby účastníků** podpořených akcí poskytnuté příjemci podpory, případně zástupci ŘO.

Pro dokreslení celkového příspěvku opatření budou zpracovány **případové studie** vybraných projektů, v rámci nichž budou hodnoceny dopady projektů, spolu s faktory, které jejich dosažení ovlivňovaly a rovněž překážky a bariéry. Z metodologického hlediska budou metody voleny tak, aby vyhovovaly požadavkům na triangulaci zdrojů, tzn. u každé případové studie bude využito expertní hodnocení evaluátorem, hodnocení projektu příjemci/realizátory i účastníky. Pro každou relevantní prioritu/prioritní oblast (2A, 2B, 2C, 3A, priorita 4 – zemědělství, priorita 4 – lesnictví, 5E lesy) a pro průřezové téma inovace bude zpracována jedna případová studie představující typickou intervenci, tj. celkem 8 případových studií. Přitom budou zastoupeny vzdělávací akce (operace 1.1.1) i informační akce (operace 1.2.1) dle podílu projektů zaměřených na danou prioritní oblast. Z hlediska cílové skupiny bude zastoupení projektů určených pro zemědělce, potravináře a osoby hospodařící v lesích odpovídat struktuře všech účastníků vzdělávacích/informačních akcí. Přístup k vyjádření efektů programu bude principiálně založen na srovnání „před-po“.

1.1.2.1.4 Zdroje údajů

Základními zdroji údajů budou primární data získaná z informačního systému SZIF a z Žádostí o podporu/proplacení či z monitorovacích listů, a dále informace získané z vlastního terénního šetření. Mezi využitá sekundární data budou patřit záznamy zpětné vazby účastníků podpořených akcí.

Oblast údajů	Zdroj
- Indikátory výstupu a výsledku - Údaje o žadatelích/příjemcích podpory	IS SZIF (projektové žádosti, monitorovací listy)
Primární údaje o vlivu intervencí na účastníky	Příjemci a účastníci projektů realizovaných v opatření M01
Sekundární zpětná vazba účastníků podpořených akcí	Příjemci podpory v rámci opatření M01

Handwritten signature and initials in blue ink.

1.1.2.1.5 Metody shromažďování údajů (dotazníky, rozhovory, kritéria pro velikost a výběr vzorků)

Metoda	Technická specifikace
Data Mining	• Frekvence sběru dat: výstupové ukazatele (2x ročně); efekty programu 2016, 2018, ex-post • Vzorek: kompletní data
Desk research	• Frekvence sběru dat: průběžně dle potřeby • Vzorek: dostupná dokumentace zpětné vazby účastníků realizovaných projektů
Dotazníkové šetření (CAWI)	• Frekvence sběru dat: 2016, 2018, ex-post • Vzorek: Účastníci vybraných projektů – struktura vzorku bude odpovídat složení účastníků všech projektů z hlediska věkového rozložení, tematického zaměření kurzů dle relevantních prioritních oblastí a dalších relevantních kritérií. Přesněji budou kritéria pro výběr vzorku stanovena dle aktuální situace v době realizace šetření.
Individuální rozhovory (v rámci případových studií)	• Frekvence sběru dat: 2016, 2018, ex-post • Vzorek: ○ Příjemci vybraných projektů včetně partnerů (tj. minimálně 8) – vzorek bude odpovídat výběru případových studií, tj. jeden příjemce pro každou relevantní prioritní oblast a pro téma inovace. ○ Účastníci vybraných projektů - vzorek bude stanoven tak, aby odpovídal počtu účastníků vybraných projektů a struktuře projektů z hlediska typu beneficianta (zemědělci, potravináři, osoby hospodařící v lesích).

Data mining

Data mining pracuje s daty v informačním systému SZIF, konkrétně s projektovými žádostmi příjemců a neúspěšných žadatelů, a monitorovacími listy se zaměřením na výstupové a výsledkové indikátory. Data z projektových žádostí budou využita na zmapování základních charakteristik podpořených a nepodpořených projektů. Data z monitorovacích listů poslouží k sestavení kvantitativních informací o sledovaných výstupech a výsledcích dle příslušných indikátorů.

Desk research

Účelem této metody je získání a prostudování existujících záznamů zpětné vazby účastníků podpořených akcí. Dokumentace bude poskytnuta realizátory projektů, případně zadavatelem. Cílem této metody je ověřit či doplnit primární data získaná metodou dotazníkového šetření (viz níže)

Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření (CAWI) bude provedeno na vzorku účastníků vybraných projektů v rámci opatření M01 a bude se zaměřovat především na zjištění vlivu intervencí na aktivity oslovených účastníků (především kvalita, užitečnost, praktické využití získaných znalostí a informací apod.). Struktura vzorku bude odpovídat složení účastníků všech projektů z hlediska věkového rozložení, tematického zaměření kurzů dle relevantních prioritních oblastí a dalších relevantních kritérií.

Individuální rozhovory

Rozhovory budou provedeny se zástupci příjemců a případně partnerů projektů vybraných pro případové studie a také s účastníky těchto projektů. Rozhovory tak budou tvořit základ případových studií vybraných podpořených

projektů. Vzorek příjemců bude pokrývat všechny relevantní prioritní oblasti včetně průřezového tématu inovace a zároveň všechny relevantní typy beneficentů (příjemci projektů určených pro zemědělce, potravináře a osoby hospodařící v lesích). Vzorek účastníků pak bude stanoven tak, aby odpovídal počtu účastníků vybraných projektů a struktuře projektů z hlediska typu beneficenta (zemědělci, potravináři, osoby hospodařící v lesích).

1.1.2.1.6 Ukazatele posuzování kvality a spolehlivosti údajů a pro určení možných odchylek;

Metoda	Posuzování kvality a spolehlivosti dat (přístup, ukazatele)
Data Mining	Integrita a úplnost dat z databází a informačního systému hodnocena na základě metodiky shromažďování a reportování těchto dat
Dotazníkové šetření (CAWI)	Reprezentativita - míra návratnosti, náhodnost chybějících dat napříč okruhy otázek a náhodné charakteristiky účastníků, kteří dotazník nevyplnili, základní statistické testy (rozptyl, směrodatná odchylka)
Individuální rozhovory (v rámci případových studií)	Míra akceptovaných žádostí o rozhovor z celkového počtu oslovených, bohatost poskytnutých informací nad rámec dat z projektové žádosti; triangulace zdrojů a metod

1.1.2.2 Opatření M02 - Poradenské, řídicí a pomocné služby pro zemědělství

Opatření M02 přispívá především k naplňování Priority 1 *Podpora přenosu znalostí a inovací v zemědělství, lesním hospodářství a ve venkovských oblastech*, konkrétně pak prioritních oblastí 1A a 1C. Dílčím způsobem přispívá opatření M02 k naplňování cílů Priority 4 *Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím* (zemědělství - prioritní oblasti 4A, 4B, 4C). Opatření M02 částečně přispívá také k naplňování průřezového cíle životní prostředí.

Hodnocení opatření M02 se podílí na zodpovězení evaluační otázky 1:

- 1: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova inovace, spolupráci a rozvoj znalostní základny ve venkovských oblastech?

Dílčím způsobem pak hodnocení opatření M01 přispívá k zodpovězení evaluačních otázek č. 8, 9 a 10.

1.1.2.2.1 Intervenční logika

Opatření M02 je vázáno na tematický cíl 1: *Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací*, a na tematický cíl 6: *Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů* a jeho účelem je přispět k zajištění udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a zmírňování dopadů v oblasti změn klimatu. Opatření tak reaguje nepříznivé podmínky v oblasti nedostatečného transferu znalostí, především využívání výsledků vědy a výzkumu v praxi.

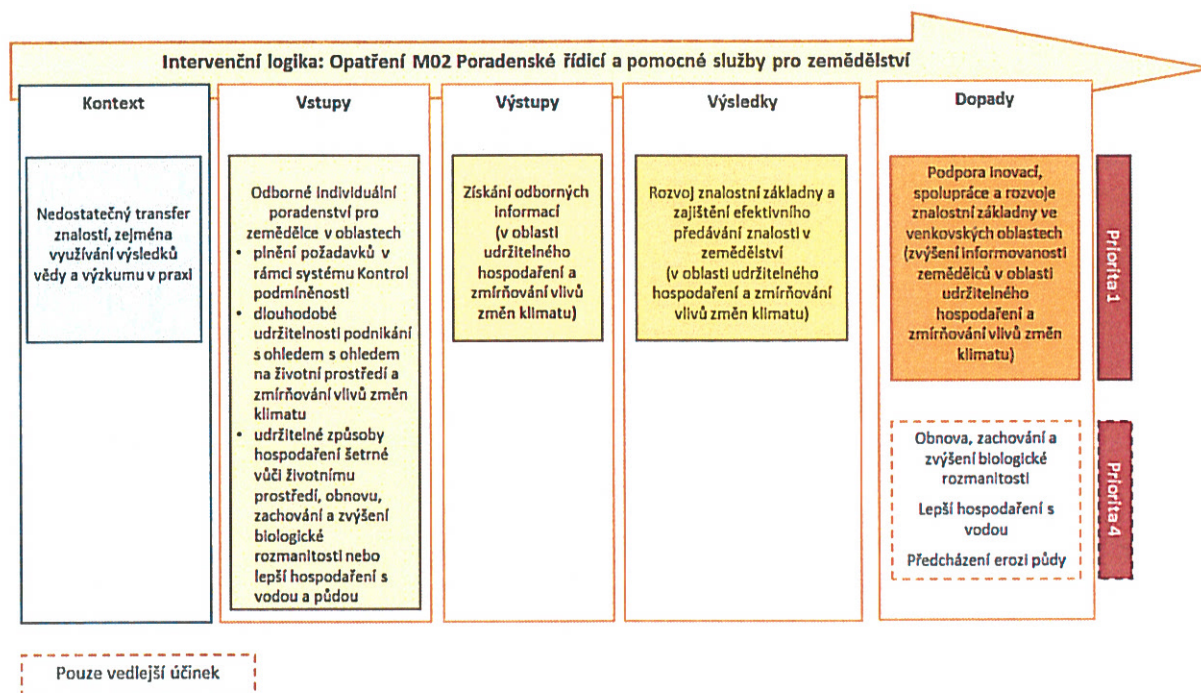
Opatření M02 má konkrétně dosáhnout naplnění těchto identifikovaných potřeb:

- zajištění efektivního transferu znalostí

Opatření M01 si klade za cíl posílit znalostní základnu a podpořit předávání znalostí v zemědělství, přičemž je zaměřeno zejména na podporu odborných individuálních poradenských služeb v oblasti Kontrol podmíněnosti (Cross Compliance), tj. k naplnění požadavků uvedených v nařízení EP a Rady o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky č. 1306/2013 (hlava III, čl. 12, odstavec 2 a 3), a v oblasti udržitelného způsobu hospodaření s ohledem na životní prostředí a zmírňování vlivu změn klimatu.

Uvedených cílů by mělo být dosaženo dle intervenční logiky, která je znázorněna ve schématu níže.

Obrázek 2 Intervenční logika

Realizace opatření M02 přispěje k naplňování následujících prioritních oblastí:

	Prioritní oblast	Cíl	Způsob naplnění
Priorita 1	1A Podpora inovací, spolupráce a rozvoje znalostní základny ve venkovských oblastech	• Posílit znalostní základnu a podpořit předávání znalostí v zemědělství (zejména v oblasti udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a zmírňování dopadů v oblasti změn klimatu).	• Podpora odborných individuálních poradenských služeb pro zemědělce v oblasti Kontrol podmíněnosti a v oblasti zajištění dlouhodobé udržitelnosti podnikání s ohledem na životní prostředí a zmírňování vlivů změn klimatu

Priorita 4	<i>(pouze vedlejší účinek)</i> Priorita 4 - zemědělství 4A Obnova, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti (včetně oblastí sítě Natura 2000, v oblastech s přírodními či jinými zvláštními omezeními), zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stavu evropské krajiny 4B Lepší hospodaření s vodou, včetně nakládání s hnojivý a pesticidy; prioritní oblast 4C Předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou Průřezový cíl životní prostředí	Podpora odborných individuálních poradenských služeb zaměřených na udržitelné způsoby hospodaření šetrné vůči životnímu prostředí, obnovu, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti nebo lepší hospodaření s vodou a půdou.
-------------------	---	--

Cíle opatření budou naplňovány podporou odborných individuálních poradenských služeb pro zemědělce v oblasti Kontrol podmíněnosti a v oblasti zajištění dlouhodobé udržitelnosti podnikání s ohledem na životní prostředí a zmírňování vlivů změn klimatu, resp. v oblasti udržitelných způsobů hospodaření šetrných k životnímu prostředí.

Opatření M02 je tvořeno jedním podopatřením, v rámci něhož je prováděna jedna operace.

Operace 2.1.1 Poradenství

Operace 2.1.1 podporuje poskytování odborných individuálních poradenských služeb pro zemědělce. Poskytované poradenské služby jsou přitom spojeny nejméně jednou prioritou EU v oblasti rozvoje venkova a týkají se problematiky povinností na úrovni zemědělských podniků vycházející z povinných požadavků na hospodaření a/nebo norem dobrého zemědělského a environmentálního stavu stanovených v kapitole I hlavy VI nařízení (EU) č. 1306/2013, případně zemědělských postupů příznivé pro klima a životní prostředí, jak je stanoveno v hlavě III kapitole 3 nařízení (EU) č. 1307/2013, a udržování zemědělských ploch podle čl. 4 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) č. 1307/2013. Poradenství se může týkat také požadavků pro provádění čl. 11 odst. 3 rámcové směrnice o vodě. Poskytování poradenských služeb je vázáno na akreditovaný poradenský systém Ministerstva zemědělství ČR, tj. poradenské služby provádějí poradci nebo právnické osoby zaměstnávající alespoň jednoho akreditovaného poradce. Konečnými uživateli služeb jsou zemědělské podnikatelé hospodařící na max. 100 ha zemědělské půdy. Celkový rozpočet této operace je 4,5 mil. €.

1.1.2.2.2 Kritéria a ukazatele

Kritéria hodnocení a ukazatele na úrovni výstupů a výsledků pro operaci v rámci opatření M02 jsou uvedeny v následující tabulce. Tabulka dále uvádí vazbu operace na evaluační otázky.

Evaluační otázky	Operace	Kritéria	Ukazatele výstupů	Ukazatele výsledků	Ukazatele dopadu
1: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova inovace, spolupráci a rozvoj znalostní základny ve venkovských oblastech?		Došlo ke zvýšení počtu osob, které získaly informace v oblasti Kontrol podminěnosti, udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a zmiřňování dopadů v oblasti změn klimatu.	O.1 - Celkové veřejné výdaje O.13 - Počet příjemců, kterým bylo poskytnuto poradenství	T.1 - Podíl celkových veřejných výdajů na opatření k celkovému rozpočtu PRV (%) Pomocný indikátor - Podíl osob, které vnímají poskytnuté poradenství jako užitečné	- I.07 Emise ze zemědělství - I.10 Odběr vody v zemědělství - I.13 Půdní eroze způsobená vodou
Vedlejší přispěvek:					
8: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova obnovu, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti (včetně oblasti sítě Natura 2000, v oblastech s přírodními či jinými zvláštními omezeními), zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stav evropské krajiny?		Kritéria k dílčímu hodnocení otázek Došlo ke zvýšení počtu osob, které získaly informace v oblasti Kontrol podminěnosti, udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a zmiřňování dopadů v oblasti změn klimatu.	O.13 - Počet příjemců, kterým bylo poskytnuto poradenství	Pomocný indikátor - Podíl osob, které vnímají poskytnuté poradenství jako užitečné	
2.1.1 Poradenství					
9: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova lepší hospodaření s vodou, včetně nakládání s hnojivy a pesticidy?					
10: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou?					

1.1.2.2.3 Popis metod

Příspěvek opatření M02 k rozvoji znalostní základny a předávání znalostí bude hodnocen kombinací evaluačních metod. Nejprve bude provedena **analýza výstupů informačního systému** za účelem zjištění příspěvku intervencí k relevantním prioritním oblastem (1A, 1C a priorita 4 – zemědělství) a také pro zjištění struktury tematického zaměření projektů. Na základě dat z informačního systému budou kvantifikovány hodnoty indikátorů výstupu a výsledku, které budou sloužit ke srovnání plánovaného a cílového stavu.

Vliv realizovaných intervencí na aktivity oslovených účastníků bude zkoumán formou **dotazníkového šetření**, které bude zahrnovat osoby, kterým bylo poskytnuto poradenství. Dotazníkové šetření bude zaměřeno především na zjištění vlivu intervencí na aktivity oslovených účastníků (především kvalita, užitečnost, praktické využití získaných znalostí a informací apod.). Na základě výsledků dotazníkového šetření bude také kvantifikován pomocný ukazatel podílu osob, které vnímají poskytnuté poradenství jako užitečné. Přístup k vyjádření efektů programu bude principiálně založen na srovnání „před-po“.

1.1.2.2.4 Zdroje údajů

Základními zdroji údajů budou primární data získaná z informačního systému SZIF a z Žadosti o podporu/ proplacení či z monitorovacích listů, a dále informace získané z vlastního terénního šetření.

Oblast údajů	Zdroj
- Indikátory výstupu a výsledku - Údaje o žadatelích/příjemcích podpory	IS SZIF (projektové žádosti, monitorovací listy)
- Primární údaje o vlivu intervencí na účastníky - Údaje o užitečnosti opatření	Příjemci a účastníci projektů realizovaných v opatření M02

1.1.2.2.5 Metody shromažďování údajů (dotazníky, rozhovory, kritéria pro velikost a výběr vzorků)

Metoda	Technická specifikace
Data Mining	Frekvence sběru dat: výstupové ukazatele (2x ročně); efekty programu 2016, 2018, ex-post Vzorek: kompletní data
Dotazníkové šetření (CAWI)	Frekvence sběru dat: 2016, 2018, ex-post Vzorek: Účastníci vybraných projektů – struktura vzorku bude odpovídat složení účastníků akcí z hlediska věkového rozložení, typu beneficiantů, resp. tematického zaměření kurzů (případně v dělení dle relevantních priorit EU v oblasti rozvoje venkova – dle dostupnosti dat) a dalších relevantních kritérií (blíže viz text níže). Přesněji budou kritéria pro výběr vzorku stanovena dle aktuální situace v době realizace šetření.

Data mining

Data mining pracuje s daty v informačním systému SZIF, konkrétně s projektovými žádostmi příjemců a neúspěšných žadatelů, a monitorovacími listy se zaměřením na výstupové a výsledkové indikátory. Data

z projektových žádostí budou využita na zmapování základních charakteristik podpořených a nepodpořených projektů. Data z monitorovacích listů poslouží k sestavení kvantitativních informací o sledovaných výstupech a výsledcích dle příslušných indikátorů.

Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření (CAWI) bude provedeno na vzorku účastníků vybraných projektů v rámci opatření M02 a v rámci šetření bude především zjišťováno, zda a do jaké míry podpořené osoby vnímají poskytnuté poradenství jako užitečné a jakým způsobem přispělo k podpoře obnovy, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství. Struktura vzorku bude odpovídat složení účastníků všech projektů z hlediska věkového rozložení, typu beneficiantů (mladý zemědělec; ekologický zemědělec; živočišná výroba; zemědělec – příjemce dotace z agro-environmentálně klimatického opatření), tematického zaměření poradenství (povinnosti na úrovni zemědělských podniků vycházející z povinných požadavků na hospodaření a/nebo norem dobrého zemědělského a environmentálního stavu; zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí a udržování zemědělských ploch; provádění rámcové směrnice o vodě; případně v dělení dle relevantních priorit EU v oblasti rozvoje venkova – dle dostupnosti dat).

1.1.2.2.6 Ukazatele posuzování kvality a spolehlivosti údajů a pro určení možných odchylek

Metoda	Posuzování kvality a spolehlivosti dat (přístup, ukazatele)
Data Mining	Integrita a úplnost dat z databází a informačního systému hodnocena na základě metodiky shromažďování a reportování těchto dat
Dotazníkové šetření (CAWI)	Reprezentativita - míra návratnosti, náhodnost chybějících dat napříč okruhy otázek a náhodné charakteristiky účastníků, kteří dotazník nevyplnili, základní statistické testy (rozptyl, směrodatná odchylka)

1.1.2.3 Opatření M04 - Investice do hmotného majetku

Opatření se váže na tematický cíl 3 - Zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků, odvětví zemědělství (v případě EZFRV) a rybářství a akvakultury (v případě ENRF) a 6 – Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů, a jeho účelem je přispět k dosažení konkurenceschopného zemědělství, potravinářství a lesnictví a také přispět k dosažení udržitelného hospodaření s přírodními zdroji. Opatření zároveň přispívá k naplňování Priority 2 - Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů a Priority 3 - Podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství. Opatření 4 je relevantní k zodpovězení následujících evaluačních otázek:

- 4a: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení hospodářské výkonnosti podpořených zemědělských podniků a jejich restrukturalizaci a modernizaci, zejména zvýšením míry účasti na trhu, jakož i diverzifikací zemědělských činností?
- 4b: Jak realizace komplexních pozemkových úprav přispěla k uspořádání vlastnických vztahů a zlepšení stavu krajiny?
- 5b: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zvýšení hospodářské výkonnosti všech lesnických podniků, zejména s ohledem na zvýšení míry účasti a orientace na trhu?
- 5c: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova ke zvýšení hustoty lesní dopravní sítě?
- 6a: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení konkurenceschopnosti podpořených prvovýrobů jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce prostřednictvím programů jakosti, přidáváním hodnoty zemědělských produktů a podporou místních trhů a krátkých dodavatelských řetězců, seskupení a organizací producentů a mezioborových organizací?
- 6b: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení dobrých životních podmínek zvířat?

Doplňující informace poskytuje opatření také pro evaluační otázky:

- 8: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova obnovu, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti (včetně oblastí sítě Natura 2000, v oblastech s přírodními či jinými zvláštními omezeními), zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stav evropské krajiny?
- 9: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova lepší hospodaření s vodou, včetně nakládání s hnojivy a pesticidy?
- 10: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou?
- 11: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k efektivnějšímu využívání vody v zemědělství?
- 12: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k efektivnějšímu využívání energie v zemědělství a při zpracování potravin?
- 13: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k usnadnění dodávek a využívání energie z obnovitelných zdrojů, vedlejších produktů, odpadů a reziduí a z jiných nepotravinářských surovin pro účely biologického hospodářství?
- 14: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k snižování emisí skleníkových plynů a amoniaku ze zemědělství?
- 24: Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se snížení emisí skleníkových plynů oproti úrovním roku 1990 nejméně o 20 % nebo pokud budou podmínky příznivé, o 30 %, k zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie v konečné spotřebě energie na 20 % a k zvýšení energetické účinnosti o 20 %?
- 30: Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k podpoře inovací?

Tyto otázky budou nicméně primárně řešeny v rámci jiných opatření. Opatření 4 může dále přispívat k naplnění průřezového principu inovací.

1.1.2.3.1 Intervenční logika

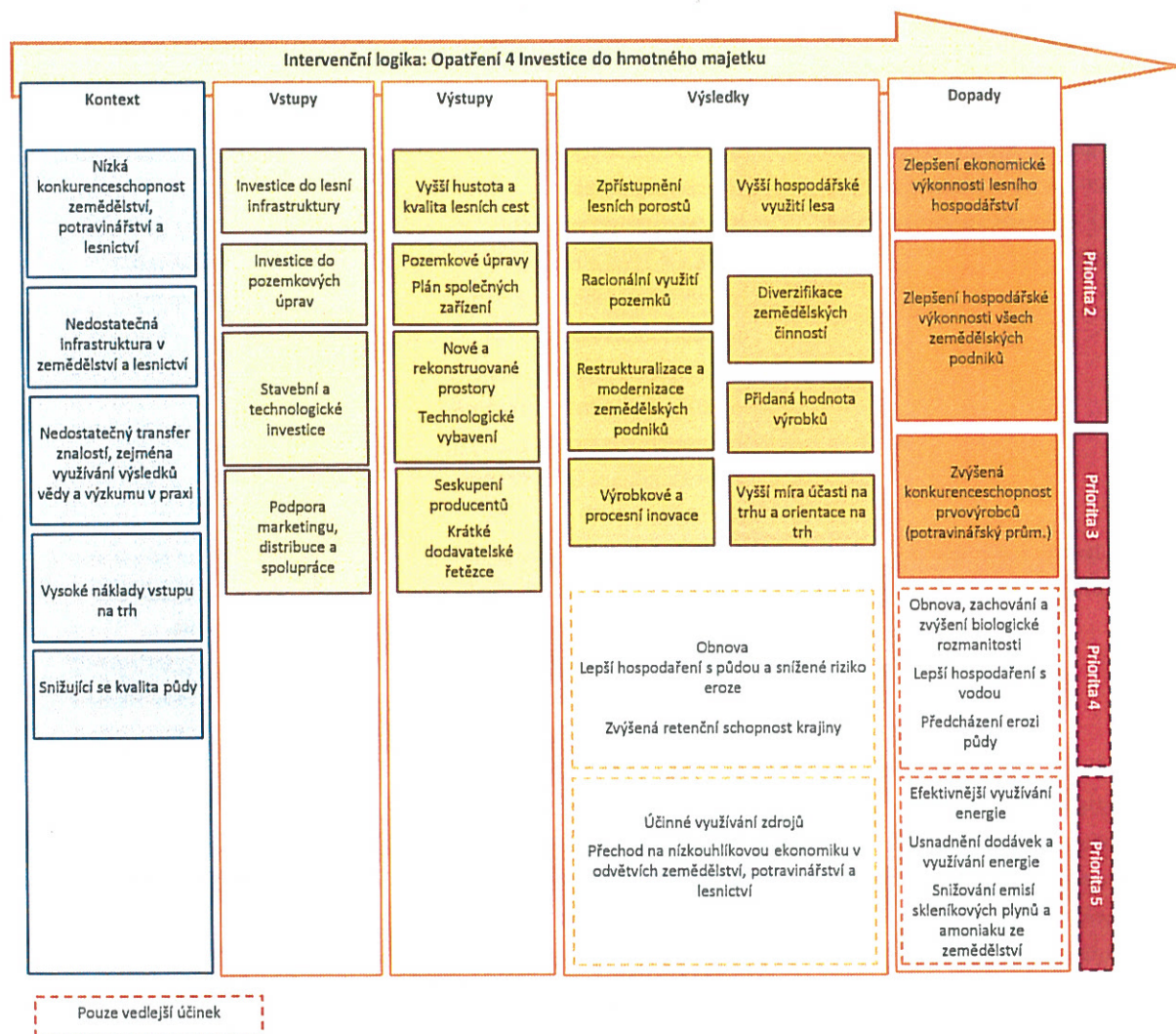
Opatření má za cíl usnadnit restrukturalizaci a modernizaci zemědělských podniků a posílit tak jejich orientaci na trh, zvýšit míru účasti na trhu a zemědělskou diverzifikaci a zlepšit životaschopnost podniku. Reaguje tak na nepříznivé vlivy a faktory, jako jsou nízká konkurenceschopnost zemědělství, potravinářství a lesnictví v ČR ve srovnání s evropským průměrem, nedostatečná infrastruktura v zemědělství a lesnictví, nedostatečný transfer znalostí, zejména využívání výsledků vědy a výzkumu v praxi, vysoké náklady vstupu na trh a snižující se kvalita půdy.

Opatření tak má konkrétně dosáhnout:

- Zvýšené účinnosti výrobních faktorů.
- Zvýšeného podílu zpracovávaných surovin a přidávání další hodnoty.
- Posílení postavení prvovýrobců ve výrobní vertikále.
- Zlepšení infrastruktury v zemědělství a lesnictví.
- Zajištění efektivního transferu znalostí.
- Posílení prevence degradace půdy, posílení retenční schopnosti půdy a krajiny.
- Posílení schopnosti zemědělství a lesnictví v adaptaci na očekávané změny klimatu.

Těchto cílů by mělo být dosaženo dle intervenční logiky, která je znázorněna ve schématu níže.

Obrázek 3 Intervenční logika opatření

Účelem opatření je přispět k dosažení konkurenceschopného zemědělství, potravinářství a lesnictví a také přispět k dosažení udržitelného hospodaření s přírodními zdroji. Realizace tohoto opatření přispěje k naplňování následujících prioritních oblastí:

Prioritní oblast	Cíl	Způsob naplnění
------------------	-----	-----------------

	Prioritní oblast	Cíl	Způsob naplnění
Priorita 2	2A Zlepšení hospodářské výkonnosti všech zemědělských podniků a usnadnění jejich restrukturalizace a modernizace, zejména za účelem zvýšení míry účasti na trhu a orientace na trh, jakož i diverzifikace zemědělských činností	• Usnadnit restrukturalizaci a modernizaci zemědělských podniků a posílit tak jejich orientaci na trh, zvýšit míru účasti na trhu a zemědělskou diverzifikaci a zlepšit životaschopnost podniku. • Usnadnit vývoj a zavádění výrobních nebo procesních inovací (průřezový cíl) • Racionální využití pozemků z hlediska vlastnického uspořádání (za účelem modernizace a restrukturalizace zemědělských podniků).	• Podpora stavebních a technologických investic do podniků působících v zemědělsko-potravinářském odvětví, které povedou k jejich restrukturalizaci a modernizaci • Zvýšení výměry půdy s realizovanými pozemkovými úpravami, a tedy podporou pozemkových úprav
	2C Zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství.	• Trvale udržitelné hospodaření v lesích, zlepšení ekonomické výkonnosti a zvýšení konkurenceschopnosti lesního hospodářství a/nebo dřevozpracujících podniků.	• Investice, díky kterým se zpřístupní lesní porosty pro hospodářské využití lesa, konkrétně rekonstrukce a budování lesnické infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních cest
Priorita 3	3A Zlepšení konkurenceschopnosti prvovýrobců jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce prostřednictvím programů jakosti, přidáváním hodnoty zemědělským produktům a podporou místních trhů a krátkých dodavatelských řetězců, seskupení a organizací producentů a mezioborových organizací.	• Přidávání hodnoty zemědělským produktům, a následně zlepšení konkurenceschopnosti výrobců potravin a krmiv, respektive zemědělských a zpracovatelských podniků	• Podpora zpracování zemědělských produktů, marketingu a distribuce zemědělských a potravinářských výrobků i alternativními cestami (krátké dodavatelské řetězce) • Podpora zavádění jak výrobních, tak procesních inovací • Stavební a technologické investice v zemědělských podnicích zaměřených na živočišnou výrobu (zlepšení životních podmínek zvířat)
Priorita 4	<i>(pouze vedlejší účinek)</i> 4A Obnova, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti (včetně oblastí sítě Natura 2000, v oblastech s přírodními či jinými zvláštními omezeními), zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stavu evropské krajiny 4B Lepší hospodaření s vodou, včetně nakládání s hnojivý a pesticidy; prioritní oblast 4C Předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou Průřezový cíl životní prostředí	• Obnovení a zachování biologické rozmanitosti. • Lepší hospodaření s půdou a zvládání problémů souvisejících s erozí • Zvýšení retenční schopnosti krajiny, z hlediska zmírnění dopadů klimatických změn (povodně, sucha).	• Podpora realizace pozemkových úprav se zohledněním principů ochrany přírody a krajiny • Podpora projektů směřujících k ochraně půdy (prevence vodní a větrné eroze) • Podpora rekonstrukce a budování lesnické infrastruktury

	Prioritní oblast	Cíl	Způsob naplnění
Priorita 5	<i>(pouze vedlejší účinek)</i> 5B Efektivnější využívání energie v zemědělství a při zpracování potravin 5C Usnadnění dodávek a využívání energie z obnovitelných zdrojů, vedlejších produktů, odpadu, reziduí a jiných nepotravinářských surovin pro účely ekologického hospodářství 5D Snižování emisí skleníkových plynů a amoniaku ze zemědělství Průřezový cíl zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně	Účinné využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví	- Podpora stavebních a technologických investic v podnicích zemědělsko-potravinářského odvětví, které jsou efektivnější z hlediska spotřeby energií. - Podpora zařízení pro využívání obnovitelných zdrojů energie.

Tento cíl bude naplňován podporou stavebních a technologických investic do podniků působících v zemědělsko-potravinářském odvětví, které povedou k jejich restrukturalizaci a modernizaci. Podpora zároveň usnadní vývoj a zavádění výrobních nebo procesních inovací jako průřezový cíl.

Opatření se skládá ze tří podopatření, v rámci nichž jsou prováděny čtyři operace.

Operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků

Operace 4.1.1 podporuje investice v živočišné a rostlinné výrobě vedoucí ke snížení výrobních nákladů, modernizaci nebo zlepšení jakosti vyráběných produktů, zvýšení účinnosti využívání výrobních faktorů a snadnějšímu přístupu k novým technologiím s výrazným inovačním potenciálem, tam kde je obnova zásadní pro další činnost. V rámci operace budou podpořeny následující investice:

- Investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou výrobu (podpora se týká chovu skotu, prasat, ovcí, koz, drůbeže, králíků a koní).
- Investice do zemědělských staveb a technologií pro rostlinnou výrobu.
- Investice do pořízení speciálních mobilních strojů pro zemědělskou výrobu (způsobilé není pořízení traktorů).
- Investice do zpracování a využití záměrně pěstované i zbytkové a odpadní biomasy pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku (např. kotelny na biomasu či peletárny).
- Investice do nákupu zemědělských nemovitostí maximálně do částky odpovídající 10 % celkových způsobilých výdajů.

Podpora je určena všem velikostním kategoriím podniků, vzhledem k tomu, že ze SWOT analýzy pro PRV 2014-2020 vyplynulo, že z důvodu duální struktury zemědělství v České republice je pro zvýšení konkurenceschopnosti zemědělského sektoru nezbytná podpora celému spektru podniků, a to i v oblasti restrukturalizace. O podporu si mohou zažádat zemědělské podnikatelé, včetně školních statků a státních podniků, pokud splňují definici zemědělského podnikatele. Preference bude nicméně dána žadatelům z kategorie mladý zemědělec a dále také projektům, u nichž nedochází k zabránění zemědělské půdy, byla u nich prokázána vyšší efektivita realizace, jsou založené na spolupráci v rámci opatření 16 a budou realizovány v hospodářsky problémových regionech

Handwritten signature and initials in blue ink.

definovaných v příloze usnesení vlády ČR č. 344 ze dne 15. května 2013 ke Strategii regionálního rozvoje ČR 2014-2020.

Celkový rozpočet této operace je 330 mil. €. Ke dni 1.7.2016 bylo v rámci 1. kola Programu rozvoje venkova - operace 4.1.1 schváleno celkem 683 Žádostí o dotaci s celkovým finančním požadavkem 1 471 mil. Kč (cca 54 mil. €).

Operace 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Operace 4.2.1 reaguje na nedostatečnou konkurenceschopnost českých výrobců a zpracovatelů potravin, která znamená mj. sníženou schopnost generovat dostatek zdrojů na investice. V současnosti se ve velké míře vyrábí produkce běžného konzumního charakteru, jen malou část lze označit za jedinečnou produkci s jasnou konkurenční výhodou. Operace vychází z předpokladu, že s marketingovou podporou, a v přijatelné cenové hladině, by jedinečná produkce jak potravin, tak nápojů, nacházela uplatnění na současném trhu.

Cílem operace 4.2.1 je prostřednictvím investic stimulovat restrukturalizaci a technologickou a technickou vybavenost ve zpracovatelských podnicích a usnadnit vývoj a zavádění jak výrobních, tak procesních inovací, které povedou k zvýšené přidané hodnotě výrobků.

Celkový rozpočet na tuto operaci činí 98 mil. €. Ke dni 1.7.2016 bylo v rámci 1. kola Programu rozvoje venkova - operace 4.2.1 schváleno celkem 114 Žádostí o dotaci s celkovým finančním požadavkem 207 mil. Kč (cca 7,5 mil. €).

Operace 4.3.1 Pozemkové úpravy

V rámci operace budou realizovány projekty provádění pozemkových úprav, v rámci nichž dojde k racionálnímu prostorovému uspořádání pozemků vlastníků půdy v daném katastrálním území a podle potřeby také k reálnému vytyčení těchto pozemků v terénu. Současně bude realizován plán společných zařízení, což jsou opatření zajišťující zpřístupnění pozemků, opatření k ochraně životního prostředí a zachování krajinného rázu, zvýšení ekologické stability krajiny, protierozní, protipovodňová opatření pro ochranu půdního fondu a vodohospodářská opatření.

Od operace se očekává, že přispěje k zpřístupnění pozemků a zvýší prostupnost krajiny a její diverzifikaci. Konkrétně by měla zvýšit výměru realizovaných plošných opatření v rámci pozemkových úprav, v jejímž důsledku dojde k:

- Lepšímu hospodaření s vodou
- Lepšímu hospodaření s půdou a zvládání problémů souvisejících s erozí
- Obnově a zachování biodiverzity

Celkový rozpočet této operace je 100 mil. €.

Operace 4.3.2 Lesnická infrastruktura

Operace 4.3.2 reaguje na zjištění nízké, resp. zaostávající ekonomické životaschopnosti a konkurenceschopnosti lesnictví v ČR. Nízká kapitálová vybavenost lesních podniků má za následek nedostatečnou technologickou vybavenost dřevozpracujících podniků, nedostatečnou technologickou a technickou vybavenost subjektů, které se zabývají produkcí sadebního materiálu lesních dřevin, špatný stav lesnické mechanizace a nedostatečnou, resp. málo obnovovanou lesní infrastrukturu (např. lesní cesty).

Jako jedna z hlavních příčin tohoto problému byla identifikována roztržitost lesních pozemků, ve vazbě na velikost lesních majetků a jejich strukturu. Cílem této operace tak je zvýšit ekonomickou výkonnost lesního hospodářství pomocí lepšího zpřístupnění porostů. V rámci této operace se PRV zaměří především na rekonstrukci a budování lesnické infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesní dopravní sítě (LDS).

Celkový rozpočet na tuto operaci činí 34,8 mil. €. Ke dni 1.7.2016 bylo v rámci 1. kola Programu rozvoje venkova - operace 4.3.2 schváleno celkem 30 Žádostí o dotaci s celkovým finančním požadavkem 82 mil. Kč (cca 3 mil. €).

1.1.2.3.2 Kritéria a ukazatele

Kritéria hodnocení a ukazatele na úrovni výstupů a výsledků pro každou z operací, které dohromady tvoří opatření 4, jsou uvedeny v následující tabulce. Tabulka dále uvádí vazbu jednotlivých operací na evaluační otázky.

Evaluační otázka	Operace	Kritéria	Ukazatele výstupů	Ukazatele výsledků	Ukazatele dopadu
4a: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení hospodářské výkonnosti podpořených zemědělských podniků a jejich restrukturalizaci a modernizaci, zejména zvýšením míry účasti na trhu, jakož i diverzifikací zemědělských činností?	4.1.1 Investice do zemědělských podniků	- Zemědělské podniky prošly restrukturalizací a modernizací a byla zvýšena jejich ekonomická životaschopnost - Vyšší hrubá přidaná hodnota podpořených projektů - Produkce a výkonnost podpořených podniků vzrostla - RPJ podpořených podniků vzrostla oproti nepodpořeným	- O.1 - Celkové veřejné výdaje - O.2 - Celkové investice - O.4 - Počet podpořených podniků na investice v zemědělských podnicích - SO.5 - Počet podpořených podniků na investice v zemědělských podnicích (bez vícenásobného započtení)	- R1 - Podíl podpořených podniků s podporou PRV do restrukturalizace nebo modernizace (T4) - SR - Počet projektů v podpořených podnicích, které zajišťují dobré životní podmínky zvířat - SR - počet podpořených inovačních projektů - SR - Procento podniků, u kterých došlo ke zvýšení hrubé přidané hodnoty - SR - Procento podniků, u kterých došlo ke zvýšení výkonů - R2 - Změna hodnoty zemědělské produkce v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům	- I.01 Příjem ze zemědělské činnosti - I.02 Příjem ze zemědělské činnosti na výrobní faktor - I.03 Celková produktivita výrobních faktorů v zemědělství - I.05 Vývoj spotřebitelských cen potravin - I.07 Emise ze zemědělství - I.10 Odběr vody v zemědělství - I.13 Půdní eroze způsobená vodou
6a: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení konkurenceschopnosti podpořených prvovýrobců jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce prostřednictvím programů jakosti, přidáváním hodnoty zemědělských produktů a podporou	4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	- Nárůst počtu podniků, které zpracovávají vlastní produkty - Podpořené podniky vykazují vyšší hrubou přidanou hodnotu a výkonnost - Nárůst inovačních procesů ve zpracování zemědělských výrobků a jejich uvádění na trh	- O.1 - Celkové veřejné výdaje - O.2 - Celkové investice - O.3 - Počet podpořených operací na investice do zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů - SO - Počet podniků podpořených v rámci investic do zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů (bez vícenásobného započtení)	- SR - Celkové veřejné výdaje na podporu zavedení inovací - SR - Podíl podniků, u nichž došlo ke zvýšení hrubé přidané hodnoty v podpořených podnicích - SR - Podíl podpořených podniků, u nichž došlo ke zvýšení výkonů (%) - SR - Počet zemědělských podniků, které nově zpracovávají vlastní produkty	

místních trhů a krátkých dodavatelských řetězců, seskupení a organizací producentů a mezioborových organizací? 4b: Jak realizace komplexních pozemkových úprav přispěla k uspořádání vlastnických vztahů a zlepšení stavu krajiny?	4.3.1 Pozemkové úpravy	• Zpřístupnění pozemků, přístupnost krajiny a její diverzifikace vzrostla • Plošná opatření v rámci pozemkových úprav přispěla: - o k obnově a zachování biodiverzity - o lepšímu hospodaření s vodou - o lepšímu hospodaření s půdou a zvládání problémů souvisejících s erozí	• O.1 - Celkové veřejné výdaje na investice do infrastruktury (EUR) • O.2 - Celkové investice (EUR) • O.3 - Počet podpořených projektů	• SR - Realizace cest, které zajišťují zpřístupnění pozemků, přístupnost krajiny a její diverzifikaci (km) • SR - Celková výměra realizovaných plošných opatření (ha) • SR - Celková výměra realizovaných ekologických opatření (ha) • SR - Celková výměra realizovaných vodohospodářských opatření (ha) • SR - Celková výměra realizovaných protierozních opatření (ha)	
5b: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zvýšení hospodářské výkonnosti všech lesnických podniků, zejména s ohledem na zvýšení míry účasti a orientace na trhu? 5c: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova ke zvýšení hustoty lesní dopravní sítě?	4.3.2 Lesnická infrastruktura	• Ekonomická výkonnost lesního hospodářství se zvýšila v důsledku lepšího zpřístupnění porostů	• O.1 - Celkové veřejné výdaje • O.2 - Celkové investice • O.3 - Počet projektů na investice do lesnické infrastruktury • SO Počet subjektů s podporou pro lesnickou infrastrukturu	• SR - Zlepšení struktury lesních cest (navýšení hustoty) • SR - Celková délka lesních cest (km)	

1.1.2.3.3 Popis metod

Příspěvek PRV k zlepšení hospodářské výkonnosti podpořených zemědělských podniků (operace 4.1.1) a zlepšení konkurenceschopnosti podpořených prvovýrobců (operace 4.2.1) bude hodnocen prostřednictvím kombinace metod, které budou zahrnovat desk research, data mining (informační systém a databáze), dotazníkové šetření, expertní panel a návštěvy příjemců. Z analytických metod a přístupů bude použita kontrafaktuální analýza, input-output model, analýza výstupů z informačního systému, statistická analýza sektoru a případové studie. Přístup k vyjádření efektů programu bude principiálně založen na srovnání „před-po“ a srovnání se srovnávací skupinou nepodpořených žadatelů.

Efekty a dopady PRV na uspořádání vlastnických vztahů a zlepšení stavu krajiny v rámci operace 4.3.1 budou vyhodnoceny především na základě kvantitativních metod, jako je data mining a dotazníkové šetření. Doplnující informace kvalitativního charakteru budou získány od expertního panelu zaměřeného na dopady této operace na životní prostředí (půda, voda, emise, biodiverzita) a z návštěv příjemců v terénu.

Příspěvek PRV k zvýšení hospodářské výkonnosti všech lesnických podniků prostřednictvím budování a údržby existující lesnické infrastruktury (operace 4.3.2) bude vyhodnocen obdobným způsobem jako efekty operace 4.1.1 a 4.2.1, tj. kombinací desk research, data mining, dotazníkového šetření, expertního panelu a návštěv příjemce. I v tomto případě dojde ke srovnání před a po intervenci. Vzhledem k tomu, že operace cílí na zvýšení hospodářské výkonnosti u všech lesnických podniků (viz evaluační otázka č. 5b), očekává se, že všichni nebo většina podnikatelů a podniků v lesnictví bude podpořena, případně bude profitovat z vedlejších efektů programu a nebude tak možné sestavit kontrolní skupinu a provádět na ní srovnání efektu. Současně nelze pro kontrafaktuální analýzu využít analytické metody srovnání historických dat vzhledem k tomu, že lesnická infrastruktura byla jedním z podporovaných podopatření v PRV 2007-2013. Případové studie provedené na vybraném vzorku příjemců tak budou mj. sloužit také k analýze faktorů, které významně ovlivňují hospodářskou výkonnost lesnických podniků, a konkrétních příkladů ilustrujících roli vyšší hustoty lesní dopravní sítě v porovnání s dalšími faktory.

Kombinace metod a analytických přístupů je sestavena tak, aby docházelo k triangulaci a ověřování dat a závěrů z různých zdrojů.

1.1.2.3.4 Zdroje údajů

Primárně budou využita primární data o podpořených a nepodpořených příjemcích, která budou doplněna o sekundární, především kontextová data z dokumentů a studií, které zadavatel poskytne zpracovateli, případně které budou nalezeny v rámci rešerše ze statistických zdrojů a veřejně dostupných materiálů na internetu.

Oblast údajů	Zdroj
- Údaje o celkových veřejných výdajích, investicích a počtech podpořených projektů - Údaje o celkovém počtu přepočtených pracovníků roční pracovní jednotky (RPJ) - Údaje o celkové zemědělské produkci subjektu v Kč/ha - Údaje o hrubé přidané hodnotě podniků (podpořených a nepodpořených) - Údaje o změnách hodnot výkonů, aktiv a přidané hodnoty podniků	- IS SZIF (projektové žádosti, monitorovací listy) - FADN

Oblast údajů	Zdroj
Údaje o podpořených inovativních projektech zemědělských podniků a inovativních výrobních procesech prvovýrobců v zemědělsko-potravinářském řetězci	- IS SZIF (projektové žádosti, monitorovací listy) - Příjemci a neúspěšní žadatelé
Sekundární data o všech zemědělských podnicích v ČR	- Český statistický úřad - FADN
- Údaje o vývoji zemědělského a lesnického sektoru a jednotlivých odvětví - Údaje o vývoji ekonomických ukazatelů odvětví a příspěvek PRV k tomuto vývoji	Experti
Údaje o uspořádání pozemkových vlastnických vztahů	- Podklady GIS z LPIS - IS SZIF (monitorovací listy, výstupové indikátory) - Příjemci a neúspěšní žadatelé
- Údaje o změně hustoty lesní dopravní sítě - Údaje o změně účinnosti lesní dopravní sítě (hospodárnost rozložení lesních odvozních cest po zpřístupňovaném terénu) - Údaje o změně objemu zpřístupněného dříví v závislosti na vhodné technologii - Údaje o erozní ohroženosti území - potenciální a skutečné - Údaje o hrubé přidané hodnotě podpořených lesnických podniků - Údaje o zlepšení techniky či technologie žadatelů v sektoru lesnictví	- IS SZIF (žádosti o podporu, monitorovací listy, indikátory výstupů a výsledků) - FADN

1.1.2.3.5 Metody shromažďování údajů

Metoda	Technická specifikace
Desk research	Frekvence sběru dat: projektové žádosti 2016, 2018, ex-post; kontextové a sektorové dokumenty průběžně dle potřeby Vzorek: projektové žádosti: cca 5 % úspěšných žádostí, zbylé dokumenty dle potřeby a dostupnosti
Data mining	Frekvence sběru dat: 2016 (1x), 2017 (2x), 2018 (2x), 2019 (2x), 2020 (2x), 2021 (2x), 2022 (2x), 2024 (1x) Vzorek: Všichni příjemci a neúspěšní žadatelé k nejaktuálnějšímu datu
Dotazníkové šetření	Frekvence sběru dat: 2016, 2018, ex-post Vzorek: Všichni příjemci a neúspěšní žadatelé k nejaktuálnějšímu datu
Expertní panel	Frekvence sběru dat: 2016, 2018, ex-post Vzorek: 3-4 experti v oblasti rozvoje zemědělských a lesnických podniků a rozvoje venkova, zhodnocení zemědělského a lesnického sektoru v ČR
Rozhovory	Frekvence sběru dat: 2016, 2018, ex-post Vzorek: cca 5 % podpořených podniků
Návštěvy příjemců	Frekvence: 2016-2017, 2018, ex-post Vzorek: 0,5 % příjemců s rovnoměrným rozložením po celé ČR, dle odvětví, produkce (živočišné/rostlinné) a záměru

Desk research

Cílem této metody je sběr a úprava dat o příjemcích, podpořených projektech a jejich výsledcích z dokumentů, jako jsou projektové žádosti. Dále budou v této metodě zahrnuty a analyzovány studie zpracované externími subjekty pro zadavatele a veřejně dostupné zdroje a analýzy o zemědělském sektoru za účelem zmapování jeho vývoje a faktorů, které k němu přispívají.

Data mining

Handwritten signature and initials.

Data mining pracuje s daty v informačním systému SZIF, konkrétně s projektovými žádostmi a monitorovacími zprávami příjemců a neúspěšných žadatelů a statistikami z databází, jako jsou FADN, Český statistický úřad a EUROSTAT.

Změna hospodářské výkonnosti v důsledku podpory opatření 4.1 bude hodnocena prostřednictvím výše uvedených indikátorů. Pro monitorování výstupových indikátorů budou využita data z žádostí o proplacení, zatímco hodnocení dopadů bude provedeno pomocí kontrafaktuální situace na datech FADN, přičemž se bude srovnávat stav před a po intervenci pro skupiny podpořených a srovnatelné skupiny nepodpořených zemědělských podnikatelů.

K hodnocení příspěvku programu k celkovému posílení investic bude využito výstupových indikátorů o počtu podpořených podniků a rozsahu investičních výdajů na celkové tvorbě hrubého fixního kapitálu sektoru. Pro posouzení strukturálních změn podpořených podniků v důsledku působení programu bude využito podkladů ze žádosti o proplacení (výpočet hodnoty standardní produkce před podporou a s časovým odstupem po podpoře).

Jedním z hlavních ukazatelů výsledku hospodaření, který bude posuzován v rámci hodnocení výsledků tohoto opatření je hrubá přidaná hodnota (HPH). HPH vyjadřuje efektivnost využití materiálových nákladů, energií a služeb a ve svém důsledku kvantifikuje výši zdrojů na pokrytí nákladů faktorů (práce, půdy a kapitálu), na reprodukci základních prostředků (odpisy) a případný zisk. Dle závazné metodiky FADN, z níž budou data o HPH extrahována, představuje tento ukazatel hodnotu celkové zemědělské produkce po odečtu výrobní spotřeby a daní, avšak při započtení všech provozních podpor a dotací. Z vyčíslení podílu podpor v ukazateli lze vyjádřit závislost, resp. životaschopnost podniků v souvislosti s poskytovanými podporami.²

Dále bude analyzovaná čistá přidaná hodnota, která se odvozuje z HPH po odečtení odpisů, míra efektivnosti, která vyjadřuje čistou přidanou hodnotu v přepočtu na roční pracovní jednotku RPJ/AWU (Annual Working Unit). Ukazatel RPJ vyjadřuje jednoho průměrného přepočteného pracovníka s celkovým ročním fondem pracovní doby 2000 hodin.

Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření (CAWI) bude provedeno opakovaně s celou populací příjemců a neúspěšných žadatelů vždy k nejaktuálnějšímu datu před zahájením sběru a analýzy dat pro průběžnou zprávu o hodnocení. Dotazníkové šetření bude obsahovat otázky ohledně využití dotace, investic do inovací, ekonomické efekty a dopady dotace na celkovou hospodářskou situaci respondenta, mrtvé váhy, tj. pravděpodobnosti, že investice / inovace / rozšíření by nastalo i v nepřítomnosti dotace, resp. obdobná investice / inovace ze strany neúspěšných žadatelů. Další otázky se zaměří například na pákový efekt a efekt vytěsnění, tj. budou mapovat efekty a dopad dotací na schopnost příjemců přilákat více investic, stejně tak jako jejich dopad na bezprostřední okolí příjemce z hlediska zaměstnanosti v regionu, nebo také na změnu v produktivních aktivitách příjemce v důsledku obdržení dotace (například opuštění jiného typu aktivit, které nejsou podporovány).

V každém šetření bude základní sada stejných otázek, které se budou opakovat napříč programovým obdobím. Tato sada bude doplněna o aktuální otázky dle vývoje programu. Tento přístup zajistí srovnatelnost dat napříč časem a zároveň umožní reagovat na aktuální informační potřeby zadavatele.

Expertní panel

² ÚZEI. (2012). Bulletin ÚZEI č. 7/2012. *Diferenciace hospodářských výsledků zemědělských podniků ČR v síti FADN v roce 2010*. Dostupné z http://www.uzei.cz/data/usr_001_cz_soubory/bu1207.pdf

Expertní panel bude tvořen 3-4 experty v oblasti rozvoje zemědělských a lesnických podniků a rozvoje venkova, kteří poskytnou expertní zhodnocení příspěvku PRV k zlepšení hospodářské výkonnosti podpořených zemědělských podniků a konkurenceschopnosti podpořených prvovýrobců v kontextu celkového vývoje zemědělského a lesnického sektoru v období před a v průběhu provádění PRV.

Rozhovory

Rozhovory budou provedeny se zástupci příjemců u příležitosti přípravy průběžných zpráv o střednědobém hodnocení a ex-post evaluace. Hlubkové rozhovory s příjemci se budou soustředit na prvky restrukturalizace a modernizace jejich podniků, případně vývoje inovativních výrobních procesů a faktorů, které vedly k úspěšnosti těchto procesů či případným komplikacím. Prostřednictvím rozhovorů budou také ověřovány vazby na dodavatelské řetězce a způsoby, jakými dotace pomohly příjemcům zvýšit jejich podíl na trhu, přidanou hodnotu výrobků atp.

Vzorek bude představovat cca 5 % podpořených žadatelů k nejaktuálnějšímu datu předcházejícímu sběr informací v každém ze třech určených období. Oslovení příjemci budou rozdílní šetření od šetření, aby bylo možné touto metodou zachytit co největší rozsah typu příjemců, jejich odvětví a aktivit. Vzorek bude pečlivě vybrán tak, aby reprezentoval všechny podpořené regiony ČR, jednotlivá odvětví a záměry.

Návštěvy příjemců

Část vzorku identifikovaného pro rozhovory bude požádána o osobní návštěvu, kterou realizační tým uskuteční v prostorách / na plochách, které byly podpořeny z PRV v rámci opatření 4. Při příležitosti této návštěvy budou provedeny výše popsané rozhovory a zároveň prohlídka vybudovaných / rekonstruovaných prostor. Návštěvy a rozhovory společně s příslušnou rešerší projektových žádostí budou tvořit základ případových studií.

1.1.2.3.6 Ukazatele posuzování kvality a spolehlivosti údajů a pro určení možných odchylek;

Metoda	Posuzování kvality a spolehlivosti dat (přístup, ukazatele)
Desk research	Úplnost dostupných dokumentů a materiálů (např. z hlediska regionálního / celorepublikového pokrytí a rozpadu, z hlediska úspěšných a neúspěšných žadatelů, odvětví zemědělského sektoru atp.)
Data mining	Integrita a úplnost dat z databází a informačního systému hodnocena na základě metod shromažďování těchto dat, kompletnosti, náhodnosti chybějících dat napříč podskupinami příjemců, výzvami, opatřeními a roky.
Dotazníkové šetření	Míra návratnosti, náhodnost chybějících dat napříč okruhy otázek a náhodné rozložení klíčových charakteristik účastníků, kteří dotazník nevyplnili, základní statistické testy (rozptyl, směrodatná odchylka)
Expertní panel	Účast relevantních expertů, kteří pokrývají různé aspekty hodnoceného tématu
Rozhovory	Míra akceptovaných žádostí o rozhovor z celkového počtu oslovených, bohatost poskytnutých informací nad rámec dat z projektové žádosti
Návštěvy příjemců	Míra akceptovaných žádostí o návštěvu z celkového počtu oslovených, bohatost poskytnutých informací nad rámec dat z projektové žádosti, přístup / ukázka podpořených oblastí

*K
D
1/2*

1.1.2.4 Opatření M06 - Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti

Opatření se váže na tematický cíl 3, 4 a 8: Zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků, odvětví zemědělství (v případě EZFRV) a odvětví rybářství a akvakultury (v případě ENRF), Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství a podpora zaměstnanosti a podpora mobility pracovních sil. Opatření zároveň přispívá k naplnění Priority 2 - Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, Priority 6 - Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a podpora hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech a Priority 5 - Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu. Prostřednictvím opatření 6 budou zodpovězeny evaluační otázky 5a, 13 a 16:

- 5a: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova vstup dostatečně kvalifikovaných zemědělců do odvětví zemědělství, a zejména generační obnovu v tomto odvětví?
- 13: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k usnadnění dodávek a využívání energie z obnovitelných zdrojů, vedlejších produktů, odpadů a reziduí a z jiných nepotravinářských surovin pro účely biologického hospodářství?
- 16: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova diverzifikaci, vytváření a rozvoj malých podniků, jakož i pracovních míst?

Doplňující informace poskytuje opatření také pro evaluační otázky:

- 4a: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení hospodářské výkonnosti podpořených zemědělských podniků a jejich restrukturalizaci a modernizaci, zejména zvýšením míry účasti na trhu, jakož i diverzifikaci zemědělských činností?
- 24: Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se snížení emisí skleníkových plynů oproti úrovním roku 1990 nejméně o 20 % nebo pokud budou podmínky příznivé, o 30 %, k zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie v konečné spotřebě energie na 20 % a k zvýšení energetické účinnosti o 20 %?

Tyto otázky budou nicméně primárně řešeny v rámci jiných opatření. Opatření může dále přispívat k naplnění průřezového principu inovací.

1.1.2.4.1 Intervenční logika

Cílem opatření je zvýšit konkurenceschopnost malých a středních podniků v odvětví zemědělství, rybářství a akvakultury. Jeho účelem je přispět k zahájení a rozvoji zemědělské i nezemědělské podnikatelské činnosti na venkově a posílit tak vyvážený územní rozvoj venkovských oblastí.

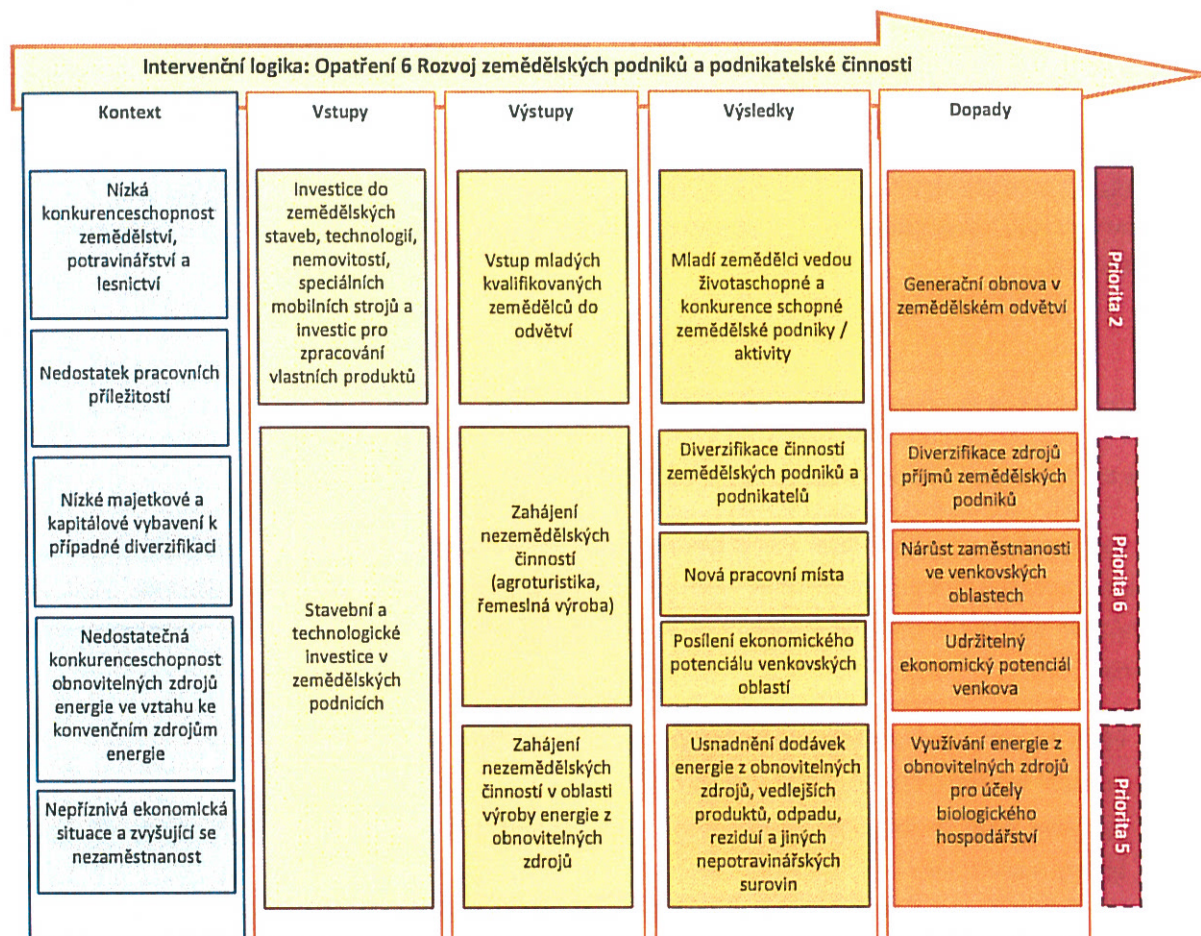
Opatření má konkrétně dosáhnout:

- Zvýšení účinnosti výrobních faktorů (kvality pracovní síly).
- Podpory podnikatelské aktivity a nabídku pracovních příležitostí.

- Využití potenciálu obnovitelných zdrojů energie, zejména pak využití biomasy.

Těchto cílů by mělo být dosaženo dle intervenční logiky, která je znázorněna ve schématu níže.

Obrázek 4 Intervenční logika opatření

K naplňování cílů tohoto opatření povede podpora realizace podnikatelského plánu k zahájení činnosti mladých zemědělců prostřednictvím investic do zemědělských staveb, technologií, nemovitostí, speciálních mobilních strojů a investic pro zpracování vlastních produktů, dále také podpora stavebních a technologických investic v zemědělských podnicích, které povedou k rozdělení aktivit do dalších oblastí, aby tak byl zajištěn nový zdroj příjmů z nezemědělských činností (např. venkovská turistika, řemeslná výroba), případně které vyústí v nepotravinářské využití zemědělské produkce a jeho zpracování do obnovitelných zdrojů energie.

Prioritní oblast	Cíl	Způsob naplnění
Priorita 2 2B Usnadnění vstupu dostatečně kvalifikovaných zemědělců do odvětví zemědělství, a zejména generační obnovy v tomto odvětví.	Napomoci generační obnově v zemědělství a současně usnadnit vstup dostatečně kvalifikovaných zemědělců do odvětví.	Podpora realizace podnikatelského plánu k zahájení činnosti mladých zemědělců prostřednictvím investic do zemědělských staveb, technologií, nemovitostí, speciálních mobilních strojů a investic pro zpracování vlastních produktů.

K
P
K/2

	Prioritní oblast	Cíl	Způsob naplnění
Priorita 6	6A Usnadnění diverzifikace, vytváření malých podniků a pracovních míst.	Diverzifikace do nezemědělských činností a stimulace vytváření pracovních míst.	Podpora stavební a technologické investice v zemědělských podnicích vedoucí k rozdělení aktivit do dalších oblastí, aby tak byl zajištěn nový zdroj příjmů z nezemědělských činností.
Priorita 5	5C Usnadnění dodávek a využívání energie z obnovitelných zdrojů, vedlejších produktů, odpadu, reziduí a jiných nepotravinářských surovin pro účely biologického hospodářství.	- Usnadnění dodávek a využívání energie z obnovitelných zdrojů. - Přispění k průřezovému cíli zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně.	Stavební a technologické investice v zemědělských podnicích, které povedou k nepotravinářskému využití zemědělské produkce a jeho zpracování do obnovitelných zdrojů energie.

Opatření se skládá ze dvou podopatření, v rámci nichž jsou prováděny čtyři operace.

Operace 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců

V rámci operace budou zemědělským podnikatelům poskytovány dotace na investice do živočišné a rostlinné výroby, které povedou ke stimulaci zahájení aktivního podnikání mladých zemědělců v zemědělských podnicích prostřednictvím podpory investic nezbytných pro realizaci podnikatelského plánu. Konkrétně budou podpořeny náklady na:

- výstavbu nebo rekonstrukci ustájovacích prostor a chovatelských zařízení
- pořízení technologií pro živočišnou výrobu
- výstavbu nebo rekonstrukci skladovacích prostor pro druhotné produkty živočišné výroby vč. jejich úpravy a zpracování
- výstavbu nebo rekonstrukci skladovacích prostor pro krmiva a steliva pro přímou spotřebu v podniku

Celkový rozpočet této operace činí 30 mil. €.

Operace 6.4.1 Investice do nezemědělských činností

Operace 6.4.1 podporuje investice na založení nebo rozvoj nezemědělských činností vedoucí k diverzifikaci příjmů zemědělských podnikatelů, vytváření nových pracovních míst a posílení ekonomického potenciálu ve venkovských oblastech, a to podporou vybraných ekonomických činností, zejména pak v oblasti zpracovatelského průmyslu a maloobchodu. Podpora bude poskytnuta také na výrobu potravinářských výrobků (neuvedených v příloze I Smlouvy o EU), nápojů, textilií, papíru, zpracování dřeva, dřevěných, kovových, skleněných výrobků, strojů a zařízení atd. Konkrétně budou z operace podpořeny náklady na:

- stavební obnova (přestavba, modernizace, statické zabezpečení) či nová výstavba provozovny
- pořízení strojů, technologií a dalšího vybavení sloužícího pro nezemědělskou činnost
- doplňující výdaje jako součást projektu (úprava povrchů, náklady na výstavbu odstavných stání)

Celkový rozpočet na tuto operaci činí 51,4 mil. €. Ke dni 13.6.2016 bylo v rámci 2. kola Programu rozvoje venkova - operace 6.4.1 doporučeno celkem 249 Žádostí o dotaci.

Operace 6.4.2 Podpora agroturistiky

V rámci operace budou zemědělským podnikatelům poskytnuty investice na diverzifikaci činností pro zemědělské subjekty v oblasti agroturistiky vedoucí k zajištění diverzifikace příjmů, vytváření pracovních míst i pro nekvalifikované pracovní síly, k podpoře širšího využití zemědělských farem a využití venkovských brownfields. Prostředky lze konkrétně využít na:

- stavební obnova (přestavba, modernizace, statické zabezpečení) či nová výstavba malokapacitního ubytovacího zařízení (včetně stravování a dalších budov a ploch v rámci turistické infrastruktury sportoviště a příslušné zázemí)
- doplňující výdaje jako součást projektu (úprava povrchů, náklady na výstavbu odstavných stání, nákup a výsadba doprovodné zeleně, nákup zařízení, vybavení, hardware, software)

Celkový rozpočet této operace je 26 mil. €. Ke dni 13.6.2016 bylo v rámci 2. kola Programu rozvoje venkova - operace 6.4.2 doporučeno celkem 156 Žádostí o dotaci.

Operace 6.4.3 Investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů

Cílem operace 6.4.3 je usnadnit dodávky a povzbudit využívání energie z obnovitelných zdrojů pro účely biologického hospodářství. Cíle bude dosaženo prostřednictvím investic zaměřených na diverzifikaci činností zemědělských subjektů do nezemědělských činností vedoucí k diverzifikaci příjmů a využívání vedlejších produktů a surovin pro účely biologického hospodářství, zejména z oblasti výstavby zařízení pro zpracování a využití obnovitelných zdrojů energie (investice do zařízení na výrobu tvarovaných biopaliv a bioplynové stanice). Zemědělské podnikatelé mohou konkrétně v rámci operace žádat o dotace na:

- stavební obnovu (přestavbu, modernizaci, statické zabezpečení) či novou výstavbu provozovny
- novou výstavbu bioplynové stanice
- pořízení strojů, technologií a dalšího vybavení sloužícího pro nezemědělskou činnost
- doplňující výdaje jako součást projektu (úprava povrchů, náklady na výstavbu odstavných stání)

Celkový rozpočet na tuto operaci činí 12,3 mil. €. Ke dni 13.6.2016 bylo v rámci 2. kola Programu rozvoje venkova - operace 6.4.3 doporučeno celkem 16 Žádostí o dotaci.

1.1.2.4.2 Kritéria a ukazatele

Kritéria hodnocení a ukazatele na úrovni výstupů a výsledků pro každou z operací, které dohromady tvoří opatření M04 jsou uvedeny v následující tabulce. Tabulka dále uvádí vazbu jednotlivých operací na evaluační otázky.

Evaluační otázka	Operace	Kritéria	Ukazatele výstupů	Ukazatele výsledků	Ukazatele dopadu
5a. Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova vstup dostatečně kvalifikovaných zemědělců do odvětví zemědělství, a zejména generační obnovu v tomto odvětví?	6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců	- Kvalifikované mladé zemědělce zahájili činnost v odvětví - PRV zvýšil podíl kvalifikovaných mladých zemědělců působících v odvětví	- O.1 - Celkové veřejné výdaje v zemědělských podnicích (EUR) - O.2 - Celkový objem investic v zemědělských podnicích (EUR) - O.4 - Počet zemědělských podniků s podpořeným podnikatelským plánem pro mladé zemědělce	- R3 - % zemědělských podniků s podpořeným podnikatelským plánem pro mladé zemědělce z PRV (T5) - RS - Standardní produkce (EUR)	- I.01 Příjem ze zemědělské činnosti - I.02 Příjem ze zemědělské činnosti na výrobní faktor - I.03 Celková produktivita výrobních faktorů v zemědělství - I.07 Emise ze zemědělství - I.14 Míra zaměstnanosti ve venkovských oblastech - I.15 Míra chudoby ve venkovských oblastech - I.16 HDP na obyvatele ve venkovských oblastech
16. Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova diverzifikaci, vytváření a rozvoj malých podniků, jakož i pracovních míst?	6.4.1 Investice do nezemědělských činností	- Byly založeny malé podniky ve venkovských oblastech - Malé podniky diverzifikovaly své ekonomické aktivity a zdroje příjmů - Byla vytvořena pracovní místa	- O.1 - Celkové veřejné výdaje - O.2 - Celkové investice - Počet projektů - Počet projektů (příjemců), kteří obdrželi podporu na investice do nezemědělských aktivit	- R21 - Počet vytvořených pracovních míst (T20) - SR - Podíl celkových veřejných výdajů na operaci k celkovému rozpočtu - SR - Procento zemědělských podniků s podporou z PRV do investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností (6.4.1) - SR - Procento zemědělských podniků, u kterých došlo ke zvýšení hrubé přidané hodnoty	
	6.4.2 Podpora agroturistiky		- O.1 - Celkové veřejné výdaje - O.2 - Celkové investice - Počet projektů - Počet projektů (příjemců), kteří obdrželi podporu na investice do nezemědělských aktivit	- R21 - Počet vytvořených pracovních míst (T20) - SR - Podíl celkových veřejných výdajů na operaci k celkovému rozpočtu - SR - Procento zemědělských podniků s podporou z PRV do investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností (6.4.2) - SR - Procento zemědělských podniků, u kterých došlo ke zvýšení hrubé přidané hodnoty	

13. Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k usnadnění dodávek a využívání energie z obnovitelných zdrojů, vedlejších produktů, odpadů a reziduí a z jiných nepotravinářských surovin pro účely biologického hospodářství? 14. Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k snižování emisí skleníkových plynů a amoniaku ze zemědělství?	6.4.3 Investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů	• Došlo ke zvýšení dodávky obnovitelné energie • Došlo ke zvýšení využití obnovitelné energie	• O.1 - Celkové veřejné výdaje • O.2 - Celkové investice • Počet projektů • Počet projektů (příjemců), kteří obdrželi podporu na investice do nezemědělských aktivit	• SR - Podíl celkových veřejných výdajů na operaci k celkovému rozpočtu • SR - Procento zemědělských podniků s podporou z PRV do investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností (6.4.3) vůči všem zemědělským podnikům • T15 - Celkové investice do produkce obnovitelných zdrojů energie
---	--	--	---	---

13

1.1.2.4.3 Popis metod

K vyhodnocení příspěvku opatření k rozvoji podnikání mladých zemědělců (operace 6.1.1) bude využito kombinace metod data mining, dotazníkového šetření, desk research, rozhovorů a návštěv příjemců. Z analytických metod a přístupů bude použita analýza výstupů z informačního systému, srovnání před a po intervenci a se srovnávací skupinou, která se bude skládat z neúspěšných žadatelů o dotace v rámci této operace, a případové studie vybraných příjemců.

Příspěvek PRV a konkrétně opatření 6 k diverzifikaci do nezemědělských činností, vytváření a rozvoj malých podniků a pracovních míst (operace 6.4.1 a 6.4.2) bude vyhodnocen na základě dat získaných z kombinace metod data mining, dotazníkového šetření (včetně srovnávací skupiny), rozhovorů a návštěv příjemců. Z analytického hlediska bude vytvořena kontrafaktuální situace, kdy subjekty ve srovnávací skupině (neúspěšní žadatelé v operacích 6.4.1 a 6.4.2) budou pomocí dat z IS ZSIF a statistických ukazatelů z databází srovnání s podpořenými žadateli před a po intervenci (DiD). K větší spolehlivosti kontrafaktuálu budou také jednotliví členové srovnávací skupiny přiřazeni dle klíčových charakteristik (např. region, typ nezemědělské činnosti) k subjektům ve skupině příjemců, tj. bude provedený tzv. matching subjektů srovnávacích skupin (PSM). Dále budou na vybraném vzorku příjemců provedeny případové studie.

V neposlední řadě bude v rámci tohoto opatření hodnocen také příspěvek PRV k využívání energie z obnovitelných zdrojů energie v zemědělství, lesnictví a v potravinářském průmyslu (operace 6.4.3). Za tímto účelem bude proveden sběr dat pomocí data mining, dotazníkových šetření a rozhovorů. Z analytických metod a přístupů bude využita především analýza výstupů informačního systému, srovnání výstupových a výsledkových hodnot v čase a případové studie. V neposlední řadě zpracovatel v rámci plnění zakázky vytvoří metodiku pro výpočet doplňkového ukazatele R15 Dodávky obnovitelné energie z podpořených projektů. Výpočet se bude zakládat na datech z informačního systému a dotazníkového šetření ohledně vytvořeného a spotřebovaného množství obnovitelné energie v rámci realizace projektů PRV.

Průřezově bude navíc u tohoto opatření hodnocen příspěvek podpořených projektů ke snižování emisí skleníkových plynů a amoniaku ze zemědělství. K zhodnocení dojde pomocí informací a dat z data mining, dotazníkových šetření a rozhovorů. Z analytických metod a přístupů bude využita především analýza výstupů informačního systému, srovnání výstupových a výsledkových hodnot v čase a případové studie. Hodnotitel dále v rámci plnění zakázky vytvoří metodiku pro výpočet doplňkového ukazatele R19 Snižené emise amoniaku. Tento výpočet se bude zakládat na transformaci dat z dotazníkových šetření (např. změny v početních stavech hospodářských zvířat, chovatelských postupech, skladování hnoje) a standardních emisních faktorů / koeficientů do indikátorů snížení emisí. Detailní metodologie pro tento výpočet bude zpracovateli poskytnuta zadavatelem.

Kombinace metod a analytických přístupů je sestavena tak, aby docházelo k triangulaci a ověřování dat a závěrů z různých zdrojů.

1.1.2.4.4 Zdroje údajů

Primárně budou využita primární data o podpořených a nepodpořených projektech, která budou v případě potřeby doplněna o sekundární, především kontextová data z dokumentů a studií vypracovaných externími dodavateli, případně veřejně dostupnými na internetu.

Oblast údajů	Zdroj
- Údaje o kvalifikaci a věkové struktuře podpořených zemědělců na celkové sektorové struktuře - Údaje o realizaci podnikatelského plánu, konkrétně změnách rozsahu produkce, počtu nově vytvořených pracovních míst, výměře obhospodařované zemědělské půdy, počtu zvířat a dosaženého příjmu - Údaje o diverzifikaci ekonomických aktivit do nezemědělských činností - Údaje o zakládání malých podniků	- IS SZIF (projektové žádosti, žádosti o proplacení, monitorovací listy) - Příjemci a neúspěšní žadatelé
Údaje o hrubé přidané hodnotě, trendu podílu nezemědělských aktivit na příjmech z vlastních výrobků a služeb a zaměření diverzifikace	- IS SZIF (projektové žádosti, monitorovací listy) - FADN
Údaje o počtu a charakteristice vytvořených pracovních míst	Český statistický úřad
- Údaje o výrobě energie z obnovitelných zdrojů - Údaje o spotřebě energie z obnovitelných zdrojů - Údaje o podílu této energie na celkové spotřebě energie v odvětvích zemědělství, lesnictví a v potravinářském průmyslu	- IS SZIF (indikátory výstupů a výsledků) - Příjemci a neúspěšní žadatelé
- Údaje o změnách rozsahů skladovacích kapacit na statková hnojiva - Údaje o počtu zvířat a technologiích ustájení	- IS SZIF (projektové žádosti, monitorovací listy) - Příjemci a neúspěšní žadatelé

1.1.2.4.5 Metody shromažďování údajů

Metoda	Technická specifikace
Desk research	Frekvence sběru dat: projektové žádosti 2016, 2018, ex-post; kontextové a sektorové dokumenty průběžně dle potřeby Vzorek: projektové žádosti: cca 5 % úspěšných
Data mining	Frekvence sběru dat: 2016 (1x), 2017 (2x), 2018 (2x), 2019 (2x), 2020 (2x), 2021 (2x), 2022 (2x), 2024 (1x) Vzorek: Všichni příjemci a neúspěšní žadatelé k nejaktuálnějšímu datu
Dotazníkové šetření	Frekvence sběru dat: 2016, 2018, ex-post Vzorek: Všichni příjemci a neúspěšní žadatelé k nejaktuálnějšímu datu
Rozhovory	Frekvence sběru dat: 2016, 2018, ex-post Vzorek: cca 5 % podpořených podniků
Návštěvy příjemců	Frekvence: 2016-2017, 2018, ex-post Vzorek: 0,5 % příjemců s rovnoměrným rozložením po celé ČR, dle odvětví, typu nezemědělských aktivit atp.

Desk research, metaevaluace

Cílem této metody je sběr a úprava dat o příjemcích, podpořených projektech a jejich výsledcích z dokumentů, jako jsou projektové žádosti. Dále budou v této metodě zahrnuty studie zpracované externími subjekty pro zadavatele a veřejně dostupné zdroje a analýzy o zemědělském sektoru a jeho diverzifikaci příjmů do nezemědělských činností za účelem zmapování vývoje sektoru a jeho aktivit, včetně faktorů, které k tomuto vývoji přispívají.

Data mining

Data mining pracuje s daty v informačním systému SZIF, konkrétně s projektovými žádostmi příjemců a neúspěšných žadatelů, a monitorovacími listy se zaměřením na výstupové a výsledkové indikátory, a statistikami z databází, jako jsou FADN, Český statistický úřad a EUROSTAT. Data z projektových žádostí budou

využita na zmapování základních charakteristik podpořené a nepodpořené populace mladých zemědělců a typů podpořených a nepodpořených nezemědělských činností. V neposlední řadě budou také zjištěny charakteristiky projektů zaměřených na tvorbu a využití obnovitelné energie.

Data z monitorovacích listů poslouží na sestavení kvantitativních informací o sledovaných výstupech a výsledcích dle příslušných indikátorů. Data z FADN a Českého statistického úřadu budou tvořit bázi informací o ekonomických ukazatelích celého zemědělského sektoru, k němuž se budou výsledky podpořených zemědělců a zemědělských podniků srovnávat. Zároveň budou databázní data využita pro řešení kontrafaktuální situace, a to především pro srovnání ekonomických výsledků podpořené a srovnávací skupiny.

Dotazníková šetření

Dotazníková šetření (CAWI) budou provedena opakovaně s celou populací příjemců a neúspěšných žadatelů vždy k nejaktuálnějšímu datu před zahájením sběru a analýzy dat pro průběžnou zprávu o hodnocení. Dotazníkové šetření bude obsahovat otázky ohledně využití dotace, konkrétních aspektů realizace podpořených podnikatelských plánů, udržitelnosti a výnosnosti diverzifikovaných aktivit, charakteristik vytvořených pracovních míst, potencionálních vedlejších efektů (pákový, vytěsnění).

V každém šetření bude základní sada stejných otázek, které se budou opakovat napříč programovým obdobím. Tato sada bude doplněna o aktuální otázky dle vývoje programu. Tento přístup zajistí srovnatelnost dat napříč časem a zároveň umožní reagovat na aktuální informační potřeby zadavatele.

Rozhovory

Rozhovory budou provedeny se zástupci příjemců u příležitosti přípravy průběžných zpráv o střednědobém hodnocení a ex-post evaluace. Hlubkové rozhovory s příjemci se budou soustředit na konkrétní aspekty provádění podnikatelských plánů, faktorů, které přispívají k stabilnímu a udržitelnému podnikání mladých zemědělců a nově prováděných nezemědělských činností. Část otázek bude věnovaná širšímu dopadu podpořených projektů na regionální rozvoj (např. tvorba pracovních příležitostí) včetně potencionálních vedlejších efektů (pákový, vytěsnění, mrtvá váha).

Vzorek bude představovat cca 5 % podpořených žadatelů k nejaktuálnějšímu datu předcházejícímu sběr informací v každém ze třech určených období. Oslovení příjemci budou rozdílní šetření od šetření, aby bylo možné touto metodou podchytit co největší rozsah typu příjemců, jejich odvětví a aktivit. Vzorek bude pečlivě vybrán tak, aby reprezentoval všechny podpořené regiony ČR, jednotlivá odvětví a záměry.

Návštěvy příjemců. Část vzorku identifikovaného pro rozhovory bude požádána o osobní návštěvu, kterou realizační tým uskuteční v prostorách / na plochách, které byly podpořeny z PRV v rámci opatření 6. Při příležitosti této návštěvy budou provedeny výše popsané rozhovory a zároveň prohlídka vybudovaných / rekonstruovaných prostor, výroben, agroturistických okruhů apod.

Kombinací metod desk research, data mining, dotazníkového šetření, rozhovorů a návštěv budou provedeny případové studie na vzorku podpořených projektů / žadatelů, který bude shodný se vzorkem vybraným pro návštěvy příjemců.

1.1.2.4.6 Ukazatele posuzování kvality a spolehlivosti údajů a pro určení možných odchylek;

Metoda	Posuzování kvality a spolehlivosti dat (přístup, ukazatele)
Desk research	Úplnost dostupných dokumentů a materiálů (např. z hlediska regionálního / celorepublikového pokrytí a rozpadu, z hlediska úspěšných a neúspěšných žadatelů, odvětví zemědělského sektoru atp.)
Data mining	Integrita a úplnost dat z databází a informačního systému hodnocena na základě metodiky shromažďování a reportování těchto dat, kompletnosti, náhodnosti chybějících dat napříč podskupinami příjemců, výzvami, opatřeními a roky.
Dotazníkové šetření	Míra návratnosti, náhodnost chybějících dat napříč okruhy otázek a náhodné charakteristiky účastníků, kteří dotazník nevyplnili, základní statistické testy (rozptyl, směrodatná odchylka)
Rozhovory	Míra akceptovaných žádostí o rozhovor z celkového počtu oslovených, bohatost poskytnutých informací nad rámec dat z projektové žádosti
Návštěvy příjemců	Míra akceptovaných žádostí o návštěvu z celkového počtu oslovených, bohatost poskytnutých informací nad rámec dat z projektové žádosti, přístup / ukázka podpořených oblastí

1.1.2.5 Opatření M08 - Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů

Opatření se váže na tematický cíl 6 – Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů, cíl 5 - Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a jejich řízení, a jeho účelem je přispět k dosažení udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a tematický cíl 3 – Zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků v odvětví zemědělství.

Opatření zároveň přispívá k naplňování Priority 4 - Podpora obnovy, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství a lesnictví a okrajově také Priority 5 - Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví. Příspěvek dílčího významu se předpokládá také k naplnění Priority 2 – Zvýšení konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti a zlepšení životaschopnosti zemědělských a lesních podniků.

Prostřednictvím opatření budou zodpovězeny následující evaluační otázky:

- 5b: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zvýšení hospodářské výkonnosti všech lesnických podniků, zejména s ohledem na zvýšení míry účasti a orientace na trhu?
- 8: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova obnovu, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti (včetně oblastí sítě Natura 2000, v oblastech s přírodními či jinými zvláštními omezeními), zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stav evropské krajiny?
- 9: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova lepší hospodaření s vodou, včetně nakládání s hnojivy a pesticidy?

X
D
B

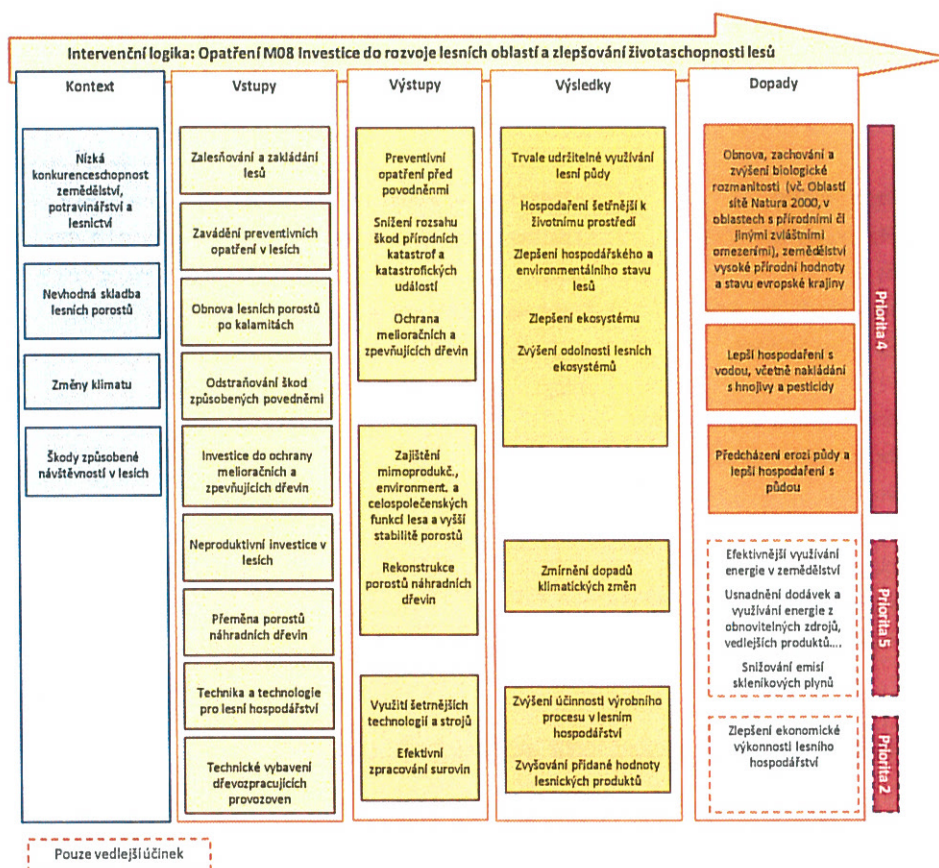
- 10: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou?
- 15: Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova ukládání a pohlcování uhlíku v zemědělství a lesnictví?

1.1.2.5.1 Intervenční logika

Cílem opatření je podpora trvale udržitelného využívání lesní půdy a hospodaření, které je šetrnější vůči životnímu prostředí. Opatření zahrnuje rozšiřování a zlepšování lesních zdrojů prostřednictvím zalesňování zemědělské půdy a podporou určitých druhů hospodaření, obnovení lesů poškozených přírodními katastrofami a katastrofickými událostmi a příslušná preventivní opatření, investice do lesnických technologií šetrných k životnímu prostředí a do zpracování lesnických produktů, jejichž cílem je zlepšení hospodářského a environmentálního stavu lesů a neproduktivní investice, které zlepšují ekosystém a zvyšují odolnost lesních ekosystémů. Podpora zalesňování umožní zmírnit dopady klimatických změn např. sekvestrací uhlíku. Podpora nových lesních technologií šetrných k životnímu prostředí, včetně podpory strojů a zařízení pro školkařskou činnost, napomůže částí podpor zvýšit účinnost výrobního procesu v lesním hospodářství. Další část podpor směřovaná do technického vybavení dřevozpracujících provozoven napomůže zvyšování přidané hodnoty lesnickým produktům.

Cílů opatření bude mimo jiné dosaženo podporou zalesňování a zakládání lesů, podporou prevence a obnovy při poškození lesů požáry, přírodními katastrofami a katastrofickými událostmi, podpora investic na zlepšení odolnosti a ekologické hodnoty lesních ekosystémů a podporou investic do lesních technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh (viz intervenční logika ve schématu níže).

Obrázek 5 Intervenční logika opatření

Realizace opatření M08 přispěje k naplňování následujících prioritních oblastí:

	Prioritní oblast	Cíl	Způsob naplnění
Priorita 2	2C Zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství	Účinnější využití inovací a spolupráce mezi subjekty v jednotlivých odvětvích i mezi sebou navzájem vedoucí k růstu hrubé přidané hodnoty a výkonů	Podpora investic do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh
Priorita 4	4A Obnova, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti (včetně oblastí sítě Natura 2000, v oblastech s přírodními či jinými zvláštními omezeními), zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stavu evropské krajiny	Úprava struktury plodin/kultur ve prospěch složek životního prostředí	- Různé typy investičních podpor a druhy obhospodařování lesů - Podpora zalesňování - Podpora investic ke zvýšení odolnosti a ekologické hodnoty lesních ekosystémů
	4B Lepší hospodaření s vodou, včetně nakládání s hnojivy a pesticidy	Šetrné způsoby hospodaření se živinami a prostředky na ochranu rostlin.	- Různé typy investičních podpor a druhy obhospodařování lesů - Podpora zalesňování - Podpora investic ke zvýšení odolnosti a ekologické hodnoty lesních ekosystémů

Handwritten signature and initials.